

9.SINIF

YENİ MÜFREDATA UYGUN

COĞRAFYA

ETKİNLİKLİ SORU BANKASI

MUHARREM YİĞİT

GÜNLÜK YAŞAMLA
KÖPRÜ KURMA

NOKTA ATIŞI BİLGİLERLE
ÖN HAZIRLIK

AKTİF
ÖĞRENME ETKİNLİKLERİ

HÜCRELENDİRİLMİŞ
KAVRAMA TESTLERİ

YAZILI
SINAV SENARYOLARI

ZENGİNLEŞTİRİLMİŞ
ETKİLEŞİMLİ TAHTA

COĞRAFYA PORTALI'NDAN

4K
YAYINLARI

İÇİNDEKİLER

01 COĞRAFYANIN DOĞASI

» Üniteye Giriş: Coğrafya'nın Doğası	07
» Etkinlik	08
» Coğrafyanın Konuları ve Bileşenleri	10
» Coğrafyanın Alt Dalları	14
» Coğrafyanın Tarihî Gelişimi ve Coğrafya Öğrenmenin Önemi	18
» Yazılıya Hazırlık - 1	20

02 MEKÂNSAL BİLGİ TEKNOLOJİLERİ

» Üniteye Giriş: Mekânsal Bilgi Teknolojileri	21
» Etkinlik	22
» Harita Bileşenleri	24
» Haritalardan Yararlanma - Harita Hesaplamaları	28
» Haritalarda Yer Şekillerinin Gösterilme Yöntemleri	32
» Yazılıya Hazırlık - 2	38
» Ön Hazırlık	40
» Etkinlik	41
» Paralel, Meridyen, Enlem ve Boylam	42
» Yerel Saat, Ulusal Saat, Uluslararası Saat Dilimleri	46
» Mutlak Konum - Türkiye'nin Mutlak Konumu	50
» Göreceli Konum - Türkiye'nin Göreceli Konumu	54
» Mekânsal Bilgi Teknolojileri	58
» Yazılıya Hazırlık - 3	60
» Etkinlik	61
» Dünya Haritası Çalışmaları	65
» Türkiye Haritası Çalışmaları	71

03 DOĞAL SİSTEMLER VE SÜREÇLER

» Üniteye Giriş - Doğal Sistemler ve Süreçler	77
» Etkinlik	78
» İklim Sistemlerinin Bileşenleri ve Atmosfer	80
» Hava Durumu ve İklim	84
» Sıcaklık	86
» Türkiye'de Sıcaklık	92
» Yazılıya Hazırlık - 4	94
» Etkinlik	95
» Basınç	97
» Rüzgârlar	101
» Türkiye'yi Etkileyen Basınçlar ve Rüzgârlar	107
» Nem ve Nem Çeşitleri	109
» Yoğuşma ve Yağış	113
» Türkiye'de Nem ve Yağış	117
» Yazılıya Hazırlık - 5	119
» Etkinlik	120
» Büyük İklim Tipleri	122
» Türkiye'de Görülen İklimler	128
» İklim Sistemleri ve Süreçlerinde Meydana Gelen Değişimler	132
» Yazılıya Hazırlık - 6	134

04 BEŞERÎ SİSTEMLER VE SÜREÇLER

» Üniteye Giriş - Beşerî Sistemler ve Süreçler	135
» Etkinlik	136
» Nüfus Sayımları ve Nüfusun Özellikleri	138
» Nüfusun Yapısal Özellikleri	140
» Türkiye'de Nüfusun Yapısal Özellikleri	144
» Dünya'da Nüfusun Dağılışı	148
» Türkiye'de Nüfusun Dağılışı	150
» Yazılıya Hazırlık - 7	152
» Etkinlik	153
» Göçler	155
» Türkiye'de Yaşanan Göçler	159
» Nüfus Piramitleri ve Türkiye'nin Nüfus Piramitleri	163
» Nüfus Politikaları - Nüfusun Ortaya Çıkarıcı Fırsatlar ve Sorunlar	167
» Yazılıya Hazırlık - 8	169

05 EKONOMİK FAALİYETLERİ ETKİLEYEN COĞRAFİ FAKTÖRLER

» Üniteye Giriş - Ekonomik Faaliyetleri Etkileyen Coğrafi Faktörler	171
» Etkinlik	172
» Ekonomik Faaliyetler ve Etkileri	174
» Yazılıya Hazırlık - 9	182

06 AFETLER VE SÜRDÜRÜLEBİLİR ÇEVRE

» Üniteye Giriş - Afetler ve Sürdürülebilir Çevre	183
» Etkinlik	184
» Afetlerin Oluşumu ve Sınıflandırılması	186
» Türkiye'de Afetler	190
» Afet Yönetimi ve Afetlerden Korunma	194
» Yazılıya Hazırlık - 10	198

07 BÖLGELER, ÜLKELER VE KÜRESEL BAĞLANTILAR

» Üniteye Giriş - Bölgeler, Ülkeler ve Küresel Bağlantılar	199
» Etkinlik	200
» Bölge Kavramı ve Çeşitleri	202
» Bölge Sınırları	206
» Yazılıya Hazırlık - 11	208

Bu ünite neler öğreneceğiz?

Doğal ve beşeri ortamlar ile bu ortamlarda bulunan unsurlar

İnsan ve doğa arasındaki ilişki

Coğrafyanın konusu, alt dalları ve yararlandığı bilim dalları

Coğrafyanın tarihsel gelişimi ve önemi

Coğrafyanın konuları ve bileşenleri

Coğrafyanın tarihsel gelişimi ve coğrafya öğrenmenin önemi

Ünite Konu Başlıkları

Coğrafyanın konuları ve bileşenleri

Coğrafyanın alt dalları

Coğrafyanın tarihi gelişimi ve coğrafya öğrenmenin önemi

Köprü Kurma

Coğrafya ile doğanın kaynaklarının sınırsız olmadığı ve bu kaynakların doğru kullanılması gerektiği anlaşılır.

Coğrafya, insanın çevresinden başlayarak yaşadığı ülkeyi ve bölgeyi iyi tanımasını sağlar.

Çevre sorunlarının nedenleri öğrenilir ve bunlara çözümler üretilir.

Tarihsel süreç içerisinde coğrafya biliminin gelişmesi anlaşılır ve gelecekte neler yapılabilir şeklinde yeni fikirler sunulur.

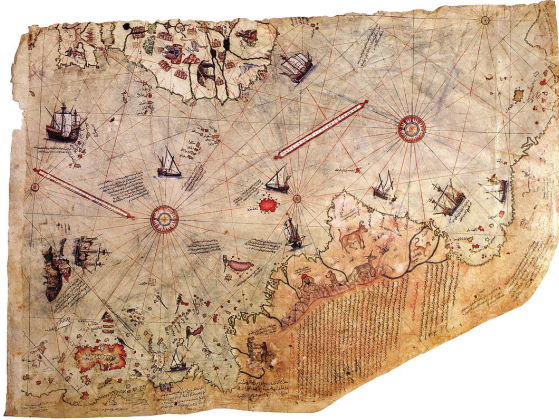

1. I. İlk coğrafya çalışmaları Mısır ve Mezopotamya çevrelerinde yapılmıştır.
II. Carl Ritter ve Alexander von Humboldt bu dönemin en önemli coğrafyacılarıdır.
III. Coğrafya çalışmaları dar anlamda dünyayı tasvir etmek veya yazı ile bu bilgilerin basit haritalara aktarılması şeklindedir.

İlk Çağ'da coğrafya bilimi ile ilgili olarak yukarıda verilen açıklamalardan hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

2. Aşağıda Osmanlı Dönemi'nde hazırlanan Kitab-ı Bahriye adlı eserde bulunan bir harita verilmiştir.

Bu harita aşağıdaki bilim insanlarından hangisi tarafından hazırlanmıştır?

- A) Evliya Çelebi B) Pîrî Reis
C) Kâşgarlı Mahmut D) Muhammed İdrisi
E) Seyid Ali Reis

3. Coğrafya kelimesi ilk kez İlk Çağ'da (MÖ III. yüzyıl) Mısır'ın İskenderiye şehrinde yaşamış olan tarafından kullanılmıştır.

Açıklamada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Eratosthenes B) Thales C) Herodot
D) Strabon E) Batlamyus

4. İbn Haldun'un meşhur sözü olan "Coğrafya kaderdir." ifadesi aşağıda verilen eserlerden hangisinde yer alır?

- A) Kitap Suret el Arz
B) Kitabı Roger
C) Mukaddime
D) Cosmos
E) Seyahatname

5. I. Hristiyan din adamlarının özgür düşüncüyü kısıtlayıcı ve baskıcı tutumları
II. Haçlı Seferleri ile bilim kurumları ve kütüphanelerin tahrip edilmesi
III. İslam Dünyasında namaz, oruç ve hac zamanlarının tespit edilmesi

Orta Çağ'da yaşanan yukarıdaki gelişmelerden hangileri coğrafyanın gelişmesini olumsuz etkilemiştir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

6. Coğrafya bilimsel karakterini Yakın Çağ'da kazanmıştır. Bu dönemde fiziki coğrafyanın kurucusu kabul edilen I ve beşerî coğrafyanın kurucusu kabul edilen II modern coğrafyanın ortaya çıkmasında ön planda yer alır.

Parçada numaralandırılan yerlere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

I	II
A) Batlamyus	Carl Ritter
B) Alexander von Humboldt	Strabon
C) Alexander von Humboldt	Carl Ritter
D) İbn-i Sina	Makdisi
E) Anaksimander	Hekataios

7. Aşağıda verilenlerden hangisi coğrafya alanında çalışmaları olan Türk bilim insanları arasında yer almaz?

- A) Pîrî Reis
B) Strabon
C) Evliya Çelebi
D) Besim Darkot
E) Uluğ Bey

8. Aşağıda verilen bilim insanı ve hazırladığı eser eşleştirmelerinden hangisi yanlıştır?

Bilim İnsanı	Eser
A) Kâtip Çelebi	Seyahatname
B) Pîrî Reis	Kitâb-ı Bahriye
C) Muhammed İdrisi	Kitabu Roger
D) Kâşgarlı Mahmud	Divanı Lûgatî-t Türk
E) El - Biruni	Kanun El Maksudi

9. Yeni Çağ ve Yakın Çağ'daki coğrafi gelişmelerle ilgili,

- I. Avrupa'daki reform ve rönesans hareketleri coğrafyanın gelişmesini hızlandırmıştır.
II. Denizcilik alanındaki gelişmeler ile yeni yerlerin keşfedilmesi coğrafyanın gelişmesini olumlu etkilemiştir.
III. Yakın Çağ'daki teknolojik gelişmeler coğrafi bilgilerin hızlı yayılmasını sağlamıştır.

yargılarından hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I
B) I ve II
C) I ve III
D) II ve III
E) I, II ve III

10. Coğrafyanın tarihi gelişimi ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Coğrafya çalışmaları ilk olarak Mısır, Anadolu ve Mezopotamya'da başlamıştır.
B) İlk Çağ'da coğrafya çalışmaları basit tasvirler şeklindedir.
C) Orta Çağ'da coğrafya bilimi Avrupa'da çok hızlı gelişmiştir.
D) Osmanlı'da seyyahlar ve denizciler coğrafyanın gelişmesine önemli katkı sağlamıştır.
E) Türkiye'de coğrafyanın gelişmesinde Avrupa'dan gelen bilim insanları büyük katkı sağlamıştır.

11. Coğrafya biliminin önemini iyi kavramış olan bir kişi için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Yer şekillerinin bir neden sonuç ilişkisinde geliştiğini bilir.
B) Doğal kaynakları sınırsız şekilde kullanarak ülkesinin geleceğini savunur.
C) Enerji üretiminde yenilenebilir kaynakların kullanımını destekler.
D) Küresel iklim değişimine neden olan kaynakları kullanmamaya özen gösterir.
E) Ekonomik faaliyetlerin doğa ile uyumlu olmasını savunur.

12. Coğrafyayı iyi şekilde öğrenen ve coğrafya bilincine sahip bireylerin özellikleri arasında aşağıdakilerin hangisi yer almaz?

- A) Doğal olayların neden sonuç ilişkisi içinde devam ettiğini bilir.
B) Sürdürülebilir ekonomik kalkınmayı ve geri dönüşüm faaliyetlerini destekler.
C) İnsan faaliyetlerinin doğayı etkilediğini bilir ve ekonomik faaliyetlerin doğaya uyumlu olmasını savunur.
D) Sanayi faaliyetlerinin azaltılmasının doğaya yapılacak en iyi yardım olduğunu düşünür.
E) Ülkesinin doğal ve beşerî özelliklerini öğrenir ve ülke kalkınmasının nasıl olacağı hakkında fikir yürütür.

9. SINIF COĞRAFYA YAZILIYA HAZIRLIK ÇALIŞMALARI – 1

Adı Soyadı:

Sınıfı :

Numarası :

Puan :

1. Doğal ve beşerî unsurları açıklayarak beşer tane örnek yazınız.

2. Dünya'yı oluşturan dört temel ortamı yazınız. Bu ortamlarda yer alan unsurlara ikişer tane örnek veriniz.

3. Coğrafyanın alt bilim dallarını yazınız.

4. Aşağıda verilen bilim dallarının karşısına açıklamalarını yazınız.

Jeomorfoloji:

Klimatoloji:

Hidroğrafya:

Biyocoğrafya:

5. Orta Çağ'da coğrafyanın tarihsel gelişimini açıklayınız.

6. Aşağıda verilen eserleri hazırlayan bilim insanlarını karşısına yazınız.

Kitâb-ı Bahriye:

Seyahatnâme:

Cihannüma:

Mukaddime:

Dîvân-ı Lugâti't Türk:

Bu ünite de neler öğreneceğiz?

Harita elemanlarını kullanarak haritalardan yararlanılması

Yer şekillerinin haritalara aktarılması

Coğrafi koordinat sisteminde yer alan paralel, meridyen, enlem ve boylamlar

Yerel saat, ulusal saat ve uluslararası saat dilimleri

Türkiye'nin mutlak ve göreceli konumunu ve sonuçları

Teknolojik araçlardan yararlanarak mekan analizi yapma

Ünite Konu Başlıkları

- Haritanın Bileşenleri
- Haritalardan Yararlanma – Harita Hesaplamaları
- Haritalarda Yer Şekillerinin Gösterilme Yöntemleri
- Paralel, Meridyen, Enlem ve Boylam
- Türkiye'nin Coğrafi Konumu
- Mekansal Bilgi Teknolojilerinin Bileşenleri

Köprü Kurma

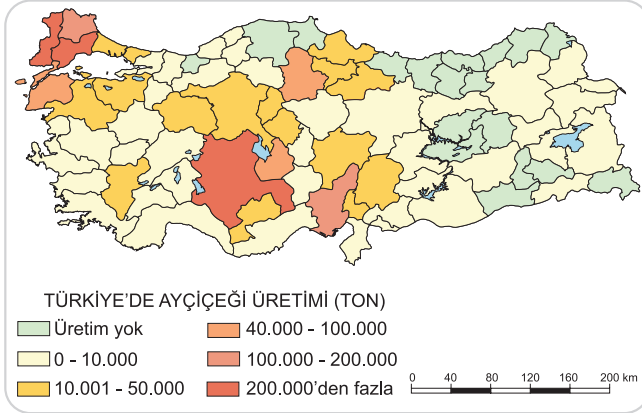
- Günlük hayatta haritaların hangi alanlarda kullanılacağı öğrenilir.
- Cep telefonu, bilgisayar ya da tabletlerden yararlanarak yer ve yön bulma öğrenilir.
- Haritaların bileşenlerinden nasıl faydalanılması gerektiği anlaşılır.
- Yer şekillerinin haritalara hangi yöntemlerle aktarıldığı öğrenilir.
- Coğrafi koordinatlar kullanılarak zamana ve mekana göre yorumlar yapılır.
- Türkiye'nin coğrafi konumu kavranılır ve bu konuma göre çıkarımlar yapılır.
- Bilgi teknolojilerini zamana ve mekana göre kullanma öğrenilir.

1. Harita çizimlerinde yapılması gereken ilk işlem aşağıdakilerden hangisidir?

A) Haritanın konusu belirlenmeli
B) Haritası yapılacak bölgenin sınırları belirlenmeli
C) Haritada kullanılacak ölçek belirlenmeli
D) Haritada kullanılacak olan işaretler belirlenmeli
E) Haritanın yapılacağı düzlemin genişliği belirlenmeli

2. Aşağıda Türkiye'deki ayçiçeği üretimi haritası verilmiştir.

Bu harita aşağıdakilerden hangisine örnek gösterilebilir?

A) Koroplet haritalarına
B) Korokramatik haritalarına
C) Noktalama haritalarına
D) Akış haritalarına
E) Kartogram haritalarına

3. 1 / 200.000 ölçeği ile çizilen Bursa fiziki haritası başka bir haritada daha ayrıntılı çizilecektir

Buna göre çizilecek olan haritada ayrıntının fazla olması için aşağıdakilerden hangisi yapılmalıdır?

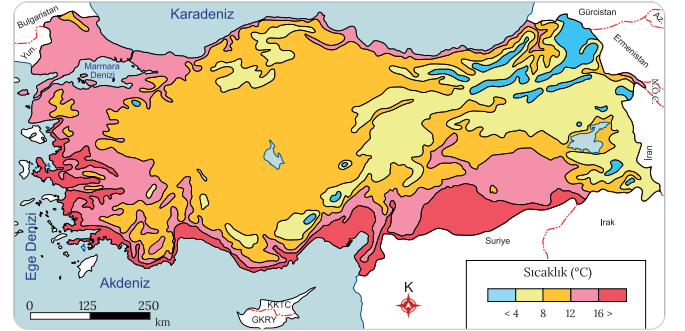
A) Çizim yöntemi değiştirilmeli
B) Kullanılan projeksiyon yöntemi değiştirilmeli
C) Coğrafi koordinatlar değiştirilmeli
D) Lejant daha ayrıntılı yapılmalı
E) Ölçeğin paydasındaki rakam küçültmeli

4. I. Avrupa Birliği siyasi haritası
II. Türkiye idari bölünüş haritası
III. Dünya fiziki haritası
IV. Türkiye'deki orman varlığı haritası

Yukarıda verilen haritaların hangilerinde sınırlar kesin çizgilerle belirtilir?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

5. Aşağıda Türkiye'nin ocak ayı sıcaklık dağılışı haritası verilmiştir.

4K

Bu harita aşağıdakilerden hangisine örnek gösterilebilir?

A) Oransal sembol haritalarına
B) Kartogram haritalarına
C) İzoplet ve izometrik haritalarına
D) Noktalama haritalarına
E) Korokramatik haritalarına

6. Dünya atlası hazırlayan bir kartograf kıtaların fiziki özelliklerini bir sayfaya gelecek şekilde haritalar hazırlamıştır.

Buna göre ölçeği en küçük ve en büyük olan haritaların ait olduğu kıtalar aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

	En Küçük	En Büyük
A)	Asya	Afrika
B)	Kuzey Amerika	Avrupa
C)	Kuzey Amerika	Okyanusya
D)	Asya	Okyanusya
E)	Güney Amerika	Avrupa

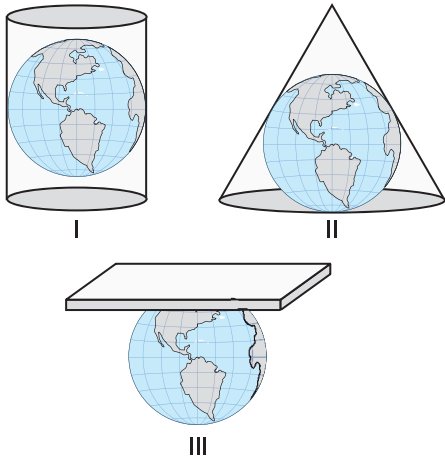
7. "Haritalar, gerçeği tam olarak yansıtmazlar." diyen bir kişi bu duruma kanıt olarak aşağıdakilerden hangisini gösteremez?

- A) Dünya'nın küresel şekle sahip olmasını
B) Yörüngenin elips olmasını
C) Eğim ve engebenin haritaya aktarılamamasını
D) Küçültme oranının kullanılmasını
E) Haritalarda ölçek kullanılmasını

8. Aşağıda verilen ülkelerden hangisinin haritası silindirik projeksiyon ile çizilirse hata oranı daha az olur?

- A) ABD B) Türkiye C) Endonezya
D) Kazakistan E) Çin

9. Aşağıdaki şekillerde harita çizimlerinde kullanılan projeksiyonlar gösterilmiştir.

Buna göre görsellerde verilen yöntemlerle yapılacak haritalarda hata oranının en az olduğu ülkeler aşağıdakilerden hangisinde doğru gösterilmiştir?

	I	II	III
A)	Kanada	Brezilya	İtalya
B)	Brezilya	Kanada	İtalya
C)	Brezilya	İtalya	Kanada
D)	İtalya	Brezilya	Kanada
E)	İtalya	Kanada	Brezilya

10. Fiziki ve siyasi haritaların tamamından faydalanarak;

- I. uzunluk,
II. eğim,
III. alan

hesaplamalarından hangileri yapılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

11.

Coğrafya öğretmeni Cihan Bey yukarıda verilen görseli etkileşimli tahta üzerinden göstererek öğrencilere "Gördüğünüz şekil krokidir. Bu çizimin harita olması için ne yapılması gerekir?" diye soru yöneltmiştir.

Öğrencilerden;

- Enes: Kuş bakışı çizilmiş olmalı.
- Mert: Haritadaki unsurlar belirli bir ölçeğe göre küçültülerek çizilmeli,
- Eylem: Harita kağıt üzerine çizilmeli,

şeklinde cevaplar vermişlerdir.

Buna göre öğrencilerden hangilerinin verdiği cevap doğrudur?

- A) Yalnız Enes B) Yalnız Mert
C) Enes ve Eylem D) Mert ve Eylem
E) Enes, Mert ve Eylem

Kısa Bilgi

Paralel Daireleri ve Özellikleri

Kutup noktalarına eşit uzaklıkta bulunan ve Dünya'yı iki eşit parçaya böldüğü varsayılan hayalî daireye Ekvator denir. Ekvator'dan itibaren birer derece aralıklarla doğu-batı yönlü uzanan hayalî çemberlere "paralel" denir.

Paralellerin başlıca özellikleri şunlardır:

- ↳ Başlangıç paraleli Ekvator'dur. En uzun paralel dairesi olan Ekvator, Dünya yüzeyini kuzey ve güney yönünde iki eşit parçaya ayırır. Ekvator çizgisinin kuzeyine Kuzey Yarım Küre, güneyine Güney Yarım Küre denir.
- ↳ Paraleller, Ekvator çizgisine paralel olarak doğu ve batı yönünde uzanır.
- ↳ Ardışık iki paralel dairesi arasında bir derecelik açı vardır.
- ↳ 90 tane Kuzey Yarım Küre'de, 90 tane Güney Yarım Küre'de olmak üzere toplam 180 tane paralel dairesi vardır.
- ↳ Ardışık iki paralel dairesi arası mesafe her yerde 111 km'dir.
- ↳ Ekvator çizgisinden her iki kutup noktasına doğru gidildikçe paralel dairelerinin boyları kısalmır.
- ↳ Paralel dairelerinin numaraları Kuzey Yarım Küre'de kuzeye doğru, Güney Yarım Küre'de güneye doğru gidildikçe artar.

Meridyen Yayları

Bir kutuptan başlayıp diğer kutupta sona eren hayalî yaylara "meridyen" denir. Meridyenler birer derece aralıklarla çizilir.

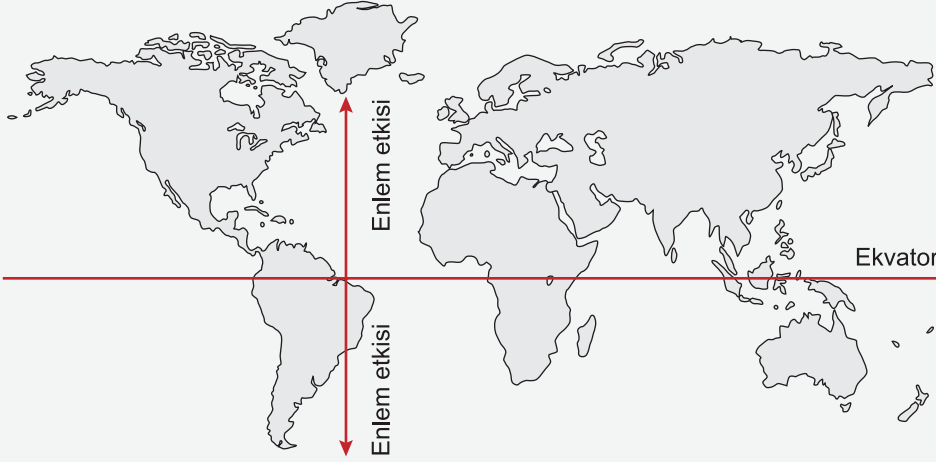

Meridyenlerin başlıca özellikleri şunlardır:

- ↳ Başlangıç meridyeni İngiltere'nin başkenti Londra'daki Greenwich kasabasından geçer ve meridyen derecesi 0°'dir.
- ↳ Bir kutuptan başlayıp diğer kutupta sona erdiği için boyları eşittir.
- ↳ 180 Doğu Yarım Küre'de , 180 Batı Yarım Küre'de olmak üzere toplam 360 tane meridyen vardır.
- ↳ Meridyenler birer derece aralıklarla çizilir.
- ↳ Başlangıç meridyeninden doğuya ve batıya doğru gidildikçe meridyen dereceleri büyür.
- ↳ Ardışık iki meridyen arası zaman farkı her yerde 4 dakikadır.
- ↳ Aynı meridyen üzerindeki noktaların yerel saati aynıdır.
- ↳ Ardışık iki meridyen arası mesafe Ekvator üzerinde 111 km'dir. Bu mesafe kutuplara doğru gidildikçe daralır.
- ↳ Bir meridyen yayını 180°'ye tamamlayan diğer meridyene antimeridyen nedir. Örneğin, 50° Doğu meridyeninin anti meridyeni 130° Batı meridyendir.
- ↳ 180° meridyeninden tarih değiştirme çizgisi geçer.

Etkinlik-1

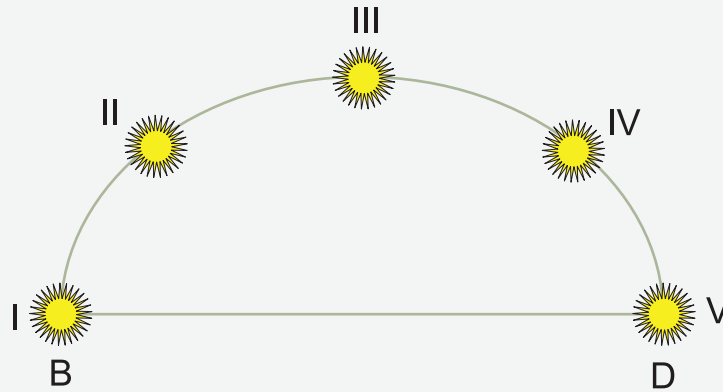
Enlem, bir noktanın veya alanın Ekvator'a olan uzaklığının açı cinsinden değeridir. Ekvator'dan kutuplara doğru gidildikçe değişen özelliklere “**Enlem etkisi**” denir.

Enlem etkisine bağlı olarak Ekvator'dan kutuplara gidildikçe;

↳ Güneş ışınlarının geliş açısı	↳ Orman, yerleşme ve tarım üst sınırı
↳ Sıcaklık değerleri	↳ Yer çekimi
↳ Gölge boyu	↳ Tan ve gurup süreleri
↳ Denizlerdeki buharlaşma ve tuz oranı	↳ Çizgisel hız
↳ Kalıcı kar alt sınırı	↳ Gece - gündüz süre farkı

Etkinlik-2

Aşağıda verilen ifadelerdeki boş yerleri şekle göre doldurunuz.

(Şekilde 21 Mart tarihinde beş merkeze ait güneşin ufuk düzlemindeki konumu gösterilmiştir.)

Yerel saatin en ileri olduğu merkez	I numaralı merkezin yerel saati
Yerel saatin en geri olduğu merkez	II numaralı merkezin yerel saati
En batıda olan merkez	III numaralı merkezin yerel saati
En doğuda olan merkez	IV numaralı merkezin yerel saati
En kısa gölgenin ölçüldüğü merkez	V numaralı merkezin yerel saati
I ve III numaralı merkezler arasındaki zaman farkı	

1. 25° Doğu boylamında bulunan A merkezinde yerel saat 09:20 iken 60° Doğu boylamında yerel saat kaçtır?

A) 07:00 B) 08:55 C) 09:00
D) 09:45 E) 11:40

2. 60° Doğu boylamında yerel saat 15:40 iken, 35° Doğu boylamında yerel saat kaç olur?

A) 14:00 B) 14:40 C) 16:00
D) 16:40 E) 17:00

3. 29° Doğu meridyeninde bulunan Bursa'da yerel saat 18.10 iken 42° Doğu meridyeninde bulunan Siirt'te yerel saat kaçtır?

A) 17.18 B) 17.30 C) 18.30
D) 18.52 E) 19.02

4. 70° Doğu meridyeninde yer alan M merkezinde yerel saat 16.30'dur.

Buna göre, aynı anda yerel saatin 12.50 olduğu N kenti hangi meridyende yer alır?

A) 15° B B) 15° D C) 45° B
D) 45° D E) 125° D

5. 90° Batı meridyeninde bulunan K merkezinde yerel saat 18.30 iken 60° Batı meridyeninde bulunan L merkezinde yerel saat kaç olur?

A) 20.30 B) 19.30 C) 17.30
D) 16.30 E) 15.30

6. 44° Doğu meridyeninde bulunan Hakkâri'de yerel saat 03.20 iken 30° Doğu meridyeninde bulunan İzmit'te yerel saat kaç olur?

A) 02.24 B) 03.06 C) 03.34
D) 03.56 E) 04.16

4

7. 55° Doğu meridyeninde bulunan K merkezinde güneş 21 Mart tarihinde 05.50'de doğmuştur.

Buna göre, aynı gün 35° Doğu meridyeninde bulunan L merkezinde güneş saat kaçta batar?

A) 04.30 B) 07.10 C) 16.30
D) 18.00 E) 19.10

8. İki merkez arasında 2 saat 40 dakikalık zaman farkı bulunmaktadır.

Buna göre, bu iki merkez arasında kaç tane meridyen farkı bulunmaktadır?

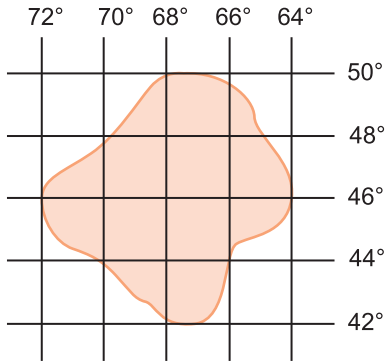
A) 20 B) 30 C) 40 D) 60 E) 80

9. Tayvan ortak saat olarak +7. saat dilimini kullanmaktadır.

Buna göre Tayvan, ulusal saatini aşağıdaki meridyenlerinin hangisine göre ayarlamaktadır?

- A) 75° D B) 90° D C) 105° D
D) 120° D E) 135° D

10.

Şekilde gösterilen taralı alanın en batısında yerel saat 04:00 iken en doğusunda yerel saat kaç olur?

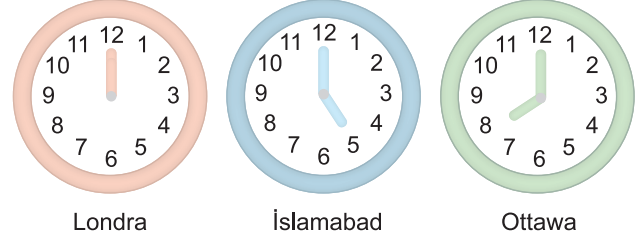
- A) 03:28 B) 03:52 C) 04:08
D) 04:32 E) 05:00

11. Doğu - batı yönlü geniş olan ülkelerde aynı anda birden fazla ortak saat kullanılır.

Buna göre aşağıda verilen ülkelerin hangisinde aynı anda birden fazla ortak saat kullanılır?

- A) Kanada B) İspanya C) Nijerya
D) Japonya E) Yunanistan

12. Aşağıda bazı merkezlerde kullanılan ortak saatler verilmiştir.

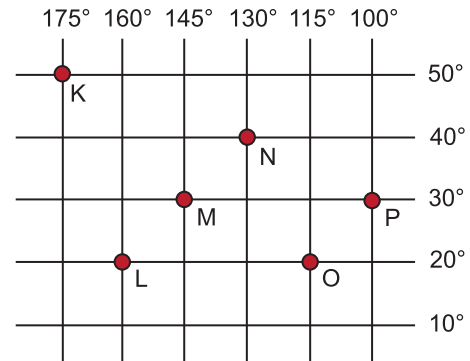

Buna göre İslamabad ve Ottawa'da ortak saatler hangi meridyene göre ayarlanır?

	İslamabad	Ottawa
A)	25° Doğu	20° Batı
B)	75° Batı	60° Doğu
C)	105° Doğu	60° Batı
D)	105° Batı	20° Doğu
E)	75° Doğu	60° Batı

4K

13.

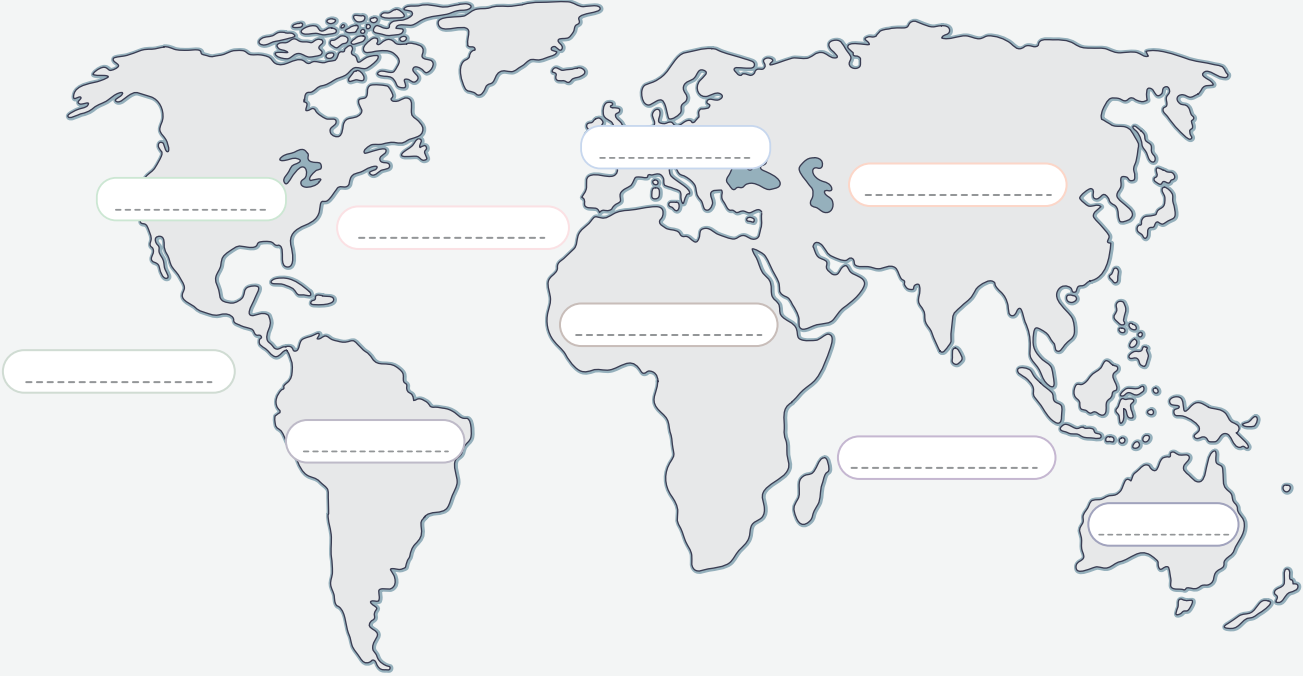
Şekilde verilen koordinat sisteminde yer alan M merkezinde yerel saat 10:00 iken hangi merkezde öğle vakti yaşanır?

- A) K B) L C) N D) O E) P

Etkinlik-1

Atlasınızdan yararlanarak aşağıda verilen haritada gösterilen kıta ve okyanusların adlarını boş bırakılan yerlere yazınız.

Etkinlik-2

Atlasınızdan yararlanarak aşağıda verilen haritada gösterilen numaralandırılan bölgelerin adlarını boş bırakılan yerlere yazınız.

(Arap Yarımadası, Kongo Havzası, Karayipler, İber Yarımadası, Sibirya, Alaska, İskandinavya, Madagaskar, Kore Yarımadası, Amazon, Hint Yarımadası, Büyük Sahra, Grönland, Tibet, Gine Körfezi, Yeni Zelanda)

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

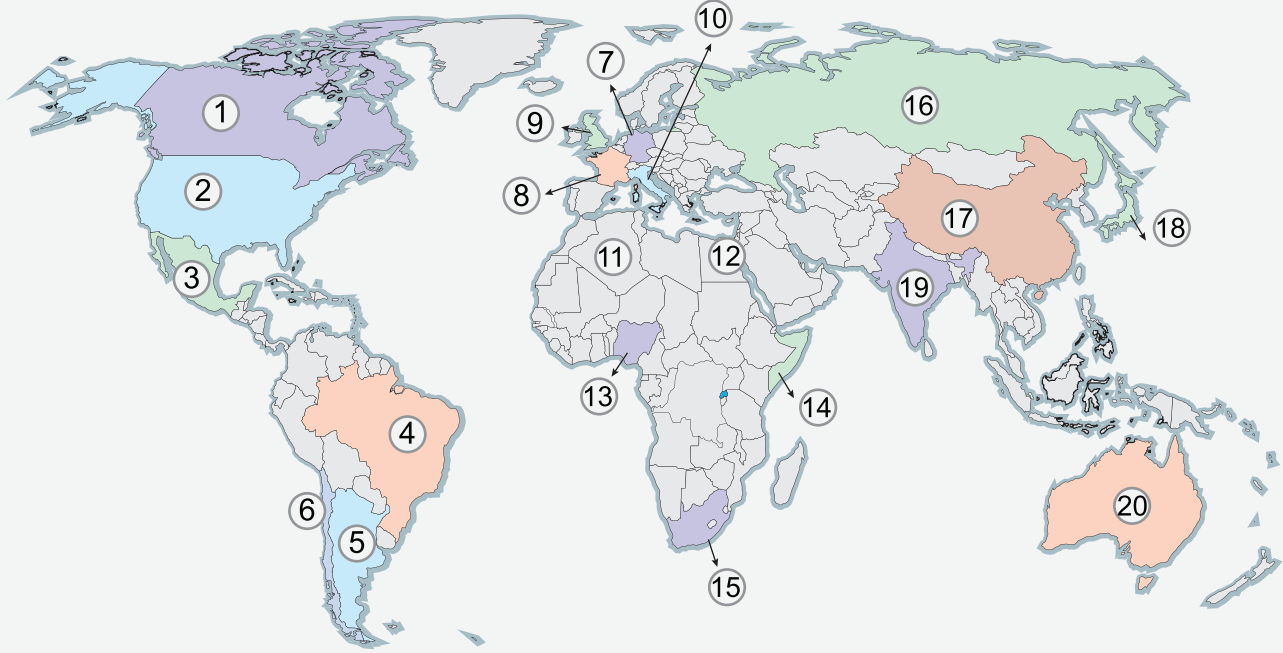
15

16

Etkinlik-3

Atlasınızdan yararlanarak aşağıdaki haritada numaralandırılan ülkelerin adlarını yazınız.

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

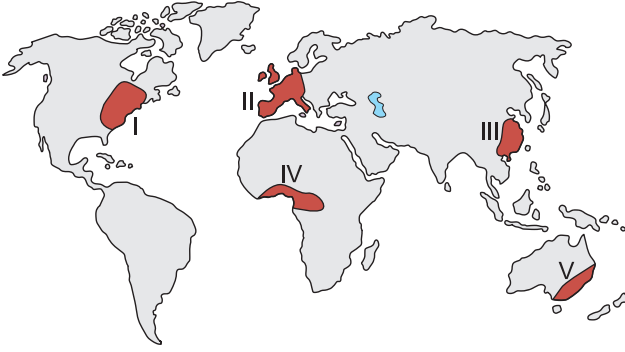
18

19

20

1.

Haritada numaralandırılarak gösterilen taralı alanların hangisinde gelişmişlik seviyesi daha düşüktür?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

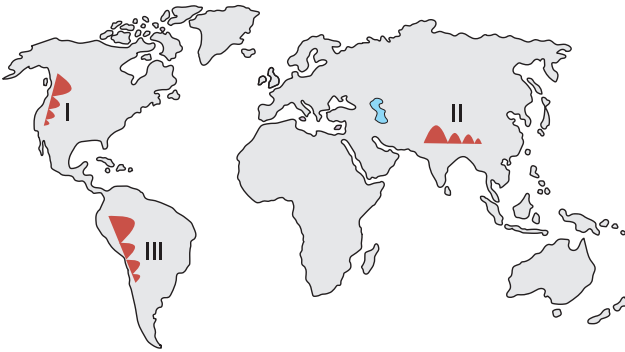
2.

- I. İngiltere
II. Meksika
III. Somali
IV. Peru

Yukarıda verilen ülkelerden hangilerinin Atlas Okyanusu'na kıyısı vardır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

3.

Haritada numaralandırılarak gösterilen dağlar aşağıdakilerden hangisinde doğru verilmiştir?

	I	II	III
A)	And	Himalaya	Kayalık
B)	Himalaya	And	Kayalık
C)	Kayalık	Himalaya	And
D)	Kayalık	Himalaya	Alp
E)	Himalaya	Alp	And

4.

Haritada numaralandırılmış bölgeler aşağıdakilerden hangisinde doğru verilmiştir?

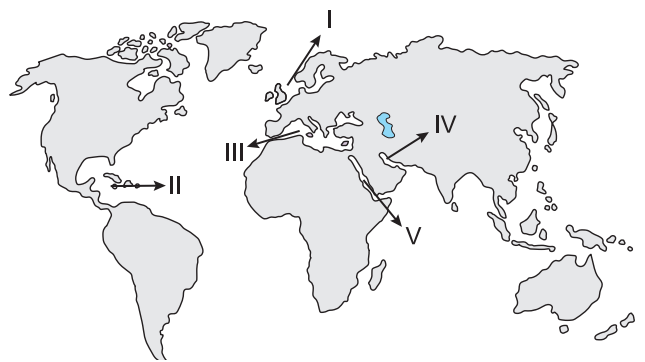
	I	II	III
A)	Büyük Sahra	Sibirya	Alaska
B)	Sibirya	Alaska	Büyük Sahra
C)	Alaska	Sibirya	Büyük Sahra
D)	Alaska	Büyük Sahra	Sibirya
E)	Sibirya	Büyük Sahra	Alaska

5.

Aşağıda verilen ülkelerden hangisinin doğrudan denize ya da okyanusa kıyısı bulunmamaktadır?

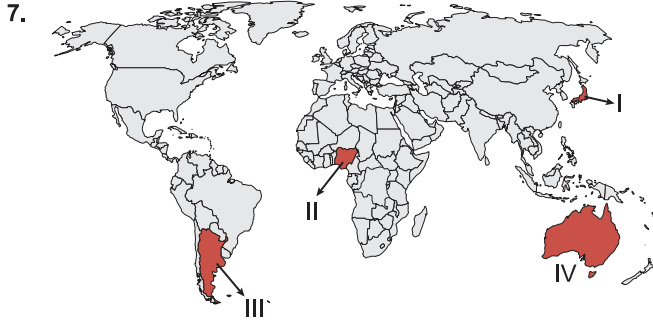
- A) Nijerya B) Şili C) Ukrayna
D) İsviçre E) Libya

6.

Haritada numaralandırılmış denizler aşağıdakilerden hangisinde yanlış olarak eşleştirilmiştir?

- A) I - Kuzey Denizi
B) II - Karayip Denizi
C) III - Akdeniz
D) IV - Umman Denizi
E) V - Kızıldeniz

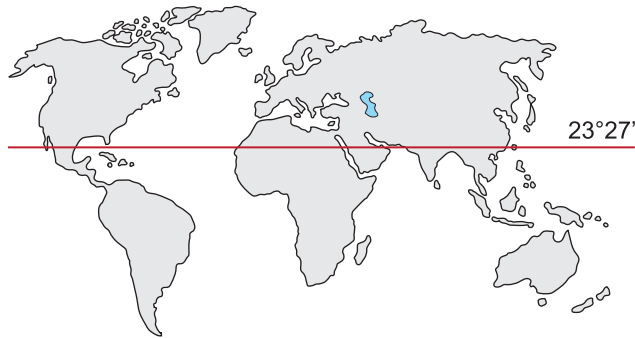
Haritada numaralanmış ülkelerden hangilerinin gelişmişlik seviyesi daha yüksektir?

- A) I ve II B) I ve IV C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

8. Aşağıda verilen ülkelerden hangisi Kuzey Yarım Küre'de yer almaz?

- A) Finlandiya B) Güney Kore
C) Yeni Zelanda D) Mısır
E) İspanya

9. Aşağıdaki haritada Yengeç Dönencesi'nin geçtiği yerler gösterilmiştir.

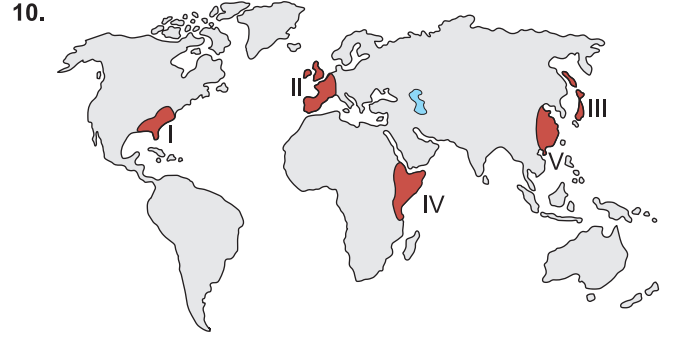

Buna göre Yengeç Dönencesi;

- I. Libya,
II. Suudi Arabistan,
III. Brezilya,
IV. Endonezya

ülkelerinin hangilerinden geçer?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

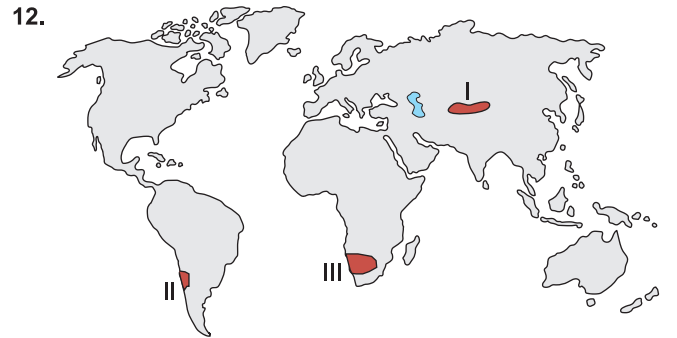
Haritada numaralanmış alanlardan hangisi hizmet üretim bölgeleri içinde yer almaz?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

11. Cengiz Bey ve eşi yarıyıl tatilinde Avrupa Kıtası'nda bulunanla 10 farklı ülkeyi gezmiştir.

Buna göre Cengiz Bey ve eşi aşağıdaki ülkelerin hangisini kesinlikle görmemiştir?

- A) Çekya B) Avusturya
C) Hollanda D) Danimarka
E) Venezuela

Haritada numaralanmış alanlarda bulunan çöller aşağıdakilerin hangisinde doğru gösterilmiştir?

	I	II	III
A)	Gobi	Atakama	Kalahari
B)	Gobi	Kalahari	Atakama
C)	Atakama	Kalahari	Gobi
D)	Atakama	Gobi	Kalahari
E)	Kalahari	Gobi	Atakama

Bu ünite neler öğreneceğiz?

İklim ve hava olaylarının meydana geldiği ortamları ve bu olayların doğal ve beşeri ortama etkisi

Atmosfer ve atmosferi oluşturan katmanların özellikleri

İklim elemanları (sıcaklık, basınç, rüzgâr, nem ve yağış)

Yerüzünde ve Türkiye’de görülen iklim tipleri

İklim sistemleri ve süreçlerinde meydana gelen değişimleri

Ünite Konu Başlıkları

- İklim Sistemlerinin Bileşenleri ve Atmosfer
- Hava Durumu ve İklim
- Sıcaklık
- Basınç
- Rüzgârlar
- Nem ve Nem Çeşitleri
- Yoğuşma, Nem ve Yağış
- Büyük İklim Tipleri
- İklim Sistemleri ve Süreçlerinde Meydana Gelen Değişimler

Köprü Kurma

- İklim ve hava durumunun özellikleri ve bu özelliklerin etkileri öğrenilir.
- Harita, grafik ve tablo kullanarak bir bölgenin sıcaklık, basınç, rüzgâr, nem ve yağış özellikleri hakkında yorum yapılır.
- Yeryüzünde ve Türkiye’de görülen iklimler öğrenilir, bunlara bağlı olarak insan faaliyetlerine yönelik çıkarımlar yapılır.
- Son yıllarda etkisi iyice hissedilen küresel iklim değişiminin nedenleri ve sonuçları analiz edilerek bu sorunların çözümüne yönelik çalışmalar yapılır.

1. Aşağıdakilerden hangisi sıcaklığın yükseltiye bağlı olarak değiştiğine örnek gösterilemez?
- A) Türkiye'de batıdan doğuya doğru gidildikçe sıcaklığın azalması
- B) Ekvator'daki bazı dağların zirvesinde kalıcı karların bulunması
- C) Bir yamaç boyunca yükseldikçe bitki örtüsünün kuşaklar oluşması
- D) Kutuplarda kalıcı karın deniz seviyesinden itibaren başlaması
- E) Ekvator'da yerleşmelerin genellikle 1000 metrenin üzerinde olması
2. Aşağıda beş farklı merkeze ait ocak ve temmuz ayı ortalama sıcaklık değerleri verilmiştir.

Merkez	Ocak (°C)	Temmuz (°C)
I	2	28
II	-10	30
III	34	1
IV	26	3
V	8	19

Buna göre numaralandırılan merkezlerden hangisinin nem oranı daha yüksektir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

3. Enlem etkisine bağlı olarak sıcaklık kutuplara doğru gidildikçe azalır.

Aşağıdakilerden hangisi bu durum ile çelişir?

- A) Mısır'ın, Norveç'e göre daha sıcak olması
- B) Dünya'nın en sıcak yerlerinin dönenceler çevresinde olması
- C) Karadeniz'deki yaz turizmi süresinin Akdeniz'e göre daha kısa olması
- D) Ekvator çevresinde geniş yapraklı ormanlar bulunurken, 60° enlemleri çevresinde iğne yapraklı ormanların bulunması
- E) Avrupa kıtasının kuzeyindeki kalıcı kar sınırının güneyine göre deniz seviyesine daha yakın olması

4. BASINDAN
20 Ocak 2019

Haberde geçen Palermo ve Melbourne'de aynı anda farklı hava olaylarının görülmesi aşağıdakilerden hangisi ile açıklanır?

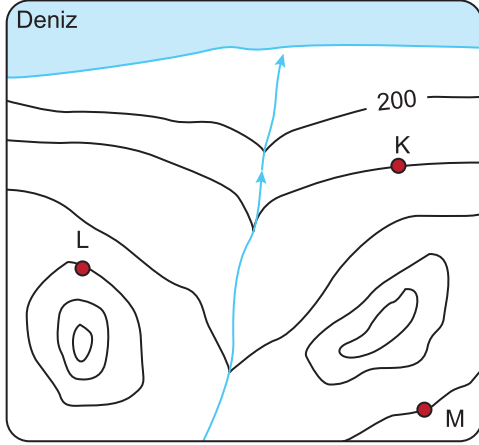
- A) Dünya'nın küresel şekli ile
- B) Kuzey ve Güney Yarım Kürelerde kıtaların kapladığı alanların farklı olması ile
- C) Yıllık hareket ve eksen eğikliği ile
- D) Dünya'nın günlük hareketi ile
- E) Okyanus akıntıları ile

5. Kutup noktalarında 6 ay süren gündüzler yaşanmasına rağmen sıcaklık ortalamaları çok fazla artmaz.

Bu durumun nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Buzlarla kaplı olması
- B) Soğuk su akıntılarının etkili olması
- C) Güneş ışınlarının yere dar açılarla düşmesi
- D) Nem oranının çok düşük olması
- E) Güneşlenme süresinin sıcaklığı etkilememesi

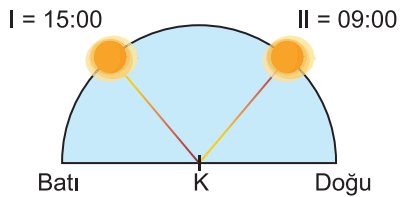
6. Aşağıda verilen topoğrafya haritasında deniz kıyısında sıcaklık 16°C olarak ölçülmüştür.

Buna göre sadece yükselti - sıcaklık ilişkisi dikkate alınırsa haritada gösterilen K, L ve M merkezlerinin sıcaklık değerleri aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

	K	L	M
A)	14	15	14
B)	14	12	13
C)	14	16	17
D)	15	14	13
E)	15	14	15

7.

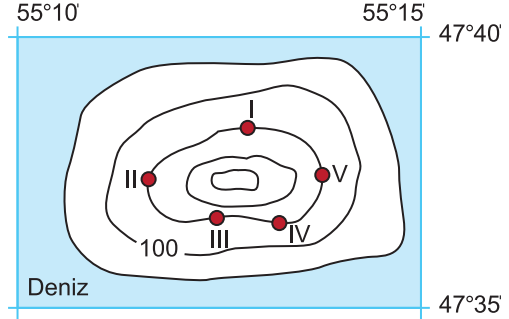

K merkezine Güneş ışınları I. ve II. konumda iken aynı açılarla gelmesine rağmen I. konumda sıcaklık daha yüksektir.

Bu durumun temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) II. konumda bulutluluğun daha fazla olması
 B) I. konumda ısı birikiminin daha fazla olması
 C) II. konumda soğuk rüzgârların etkili olması
 D) II. konumda nemin daha fazla olması
 E) I. konumda Güneş ışınlarındaki tutulmanın az olması

8. Aşağıda bir adaya ait topoğrafya haritası verilmiştir.

Sadece sıcaklık - baki ilişkisine göre numaralandırılan merkezlerden hangisinin sıcaklığının daha düşük olması beklenir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

9. Ankara'da yaşayan Vahide Hanım, yılbaşı tatilini geçirmek için Avustralya'nın Sydney Şehri'ne giden Cahide Hanım ile sosyal medya üzerinden konuşurken aralarında şu konuşmalar geçmiştir.

– Vahide: Sydney'de yıl başında ne yaptınız?

– Cahide: Burası Ankara'ya göre çok sıcak. Gündüz denizde yüzerek biraz serinledik. Akşam da sahildeki yılbaşı eğlencelerine katıldık.

– Vahide: Ankara'ya sabahdan beri kar yağıyor. Biz de ailecek evde yılbaşını kutladık.

Buna göre Vahide ve Cahide'nin bulundukları şehirlerde aynı anda farklı hava koşullarının yaşanmasının nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yükselti
 B) Eksen eğikliği
 C) Karasallık ve denizellik
 D) Dünya'nın küresel şekli
 E) Bakı ve eğim

10. Ekvator'dan kutuplara doğru gidildikçe Güneş ışınlarının yere düşme açısı daraldığı için sıcaklık azalır. Buna bağlı olarak da kutuplara doğru gidildikçe denizlerdeki buharlaşma ve tuz oranı azalır.

Buna göre aşağıda verilen denizlerden hangisinin tuzluluk oranı diğerlerine göre daha azdır?

- A) Akdeniz B) Manş C) Baltık
 D) Basra E) Kızıldeniz

9. SINIF COĞRAFYA YAZILIYA HAZIRLIK ÇALIŞMALARI - 4

Adı Soyadı:

Sınıfı :

Numarası :

Puan :

1. İklim ve hava durumu kavramlarını açıklayınız.

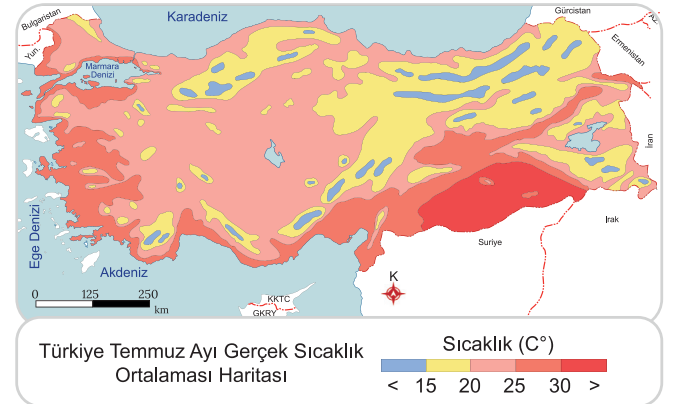
2. Atmosferin Dünya'ya olan etkilerine beş örnek yazınız.

3. Atmosferin katmanları ve bu katmanlarda yaşanan özelliklere birer tane örnek yazınız.

4. Sıcaklığın dağılışını etkileyen faktörleri yazınız.

5. Dünya'nın en sıcak ve en soğuk yerlerini yazınız.

6. Aşağıdaki haritaya bakarak Türkiye'nin temmuz ayındaki sıcaklık dağılışını açıklayınız.

1. I. Mutlak nem Akdeniz ve Ege kıyılarında fazladır.
II. Maksimum nem yaz aylarında Güneydoğu Anadolu’da fazladır.
III. Bağıl nem Karadeniz kıyılarında yıl boyunca yüksektir.

Türkiye’deki nem özellikleri ile ilgili yukarıda verilen açıklamalardan hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

2. Maksimum nem havanın taşıyabileceği en fazla nemi ifade eder. Sıcaklığın yüksek olduğu yerlerde maksimum nem yüksektir.

Buna göre, kış mevsiminde haritada taralı alanlardan hangisinde maksimum nem daha yüksektir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

3. Sıcaklık ile bağıl nem arasında ters orantı vardır.

Buna göre;

- I. Rize,
II. Antalya,
III. Bolu,
IV. İzmir

merkezlerinden hangilerinde yaz aylarındaki bağıl nem oranı daha fazladır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

- 4.

Yukarıda verilen haritada taralı alanlardan hangisinde yıl içindeki yağış en fazla yaz aylarında düşmektedir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

5. Türkiye’de yağışın dağılışı üzerinde aşağıdakilerden hangisinin etkisi daha azdır?

- A) Denize göre konum
B) Yükselti
C) Jeolojik yapı
D) Bitki örtüsü
E) Dağların uzanışı

- 6.

Haritada numaralandırılmış alanlarda görülen yağış oluşumları aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

	I	II	III
A)	Orografik	Konveksiyonel	Cephe
B)	Orografik	Cephe	Konveksiyonel
C)	Konveksiyonel	Cephe	Orografik
D)	Cephe	Orografik	Konveksiyonel
E)	Cephe	Konveksiyonel	Orografik

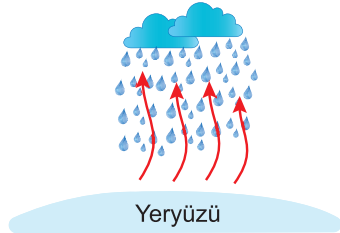
7. Türkiye’de yağış miktarının en az İç Anadolu Bölgesi’nde Tuz Gölü ve çevresinde görülmesinin temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bitki örtüsünün cılız olması
- B) Konveksiyonel yağışların görülmesi
- C) Etrafının yüksek dağlarla çevrili olması
- D) Kış aylarında kar yağışının görülmesi
- E) Yüz ölçümünün büyük olması

8. Aşağıda verilen kentlerden hangisinin en yağışlı mevsimi diğerlerinden farklıdır?

- A) Hatay
- B) Antalya
- C) Muğla
- D) İzmir
- E) Zonguldak

9. Konveksiyonel Yağış

Görselde verilen yağış oluşum şekli, aşağıdaki yörelerin hangisinde yaz aylarında etkilidir?

- A) Doğu Karadeniz kıyıları
- B) Taşeli Platosu
- C) Kıyı Ege
- D) Menteşe yöresi
- E) Erzurum - Kars Platosu

10. I. Zonguldak
II. Artvin
III. İzmir
IV. Hatay

Yukarıda verilen illerin hangilerinde bulutlu gün süresi daha uzundur?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) II ve IV
- E) III ve IV

11. Aşağıdaki tabloda bazı illerimize ait sıcaklık ve yağış değerleri verilmiştir.

Merkezler	Ocak (°C)	Temmuz (°C)	Yıllık toplam yağış miktarları (mm)
Rize	7	22,6	2360
İstanbul	5,5	23	680
Ankara	0,3	23,3	370
Erzurum	-8,3	19,6	460

Yalnızca tabloya bakılarak,

- I. Deniz kıyılarında yıllık yağış miktarı fazladır.
- II. İç kesimlerdeki yıllık sıcaklık farkı, nemin az olması nedeniyle daha fazladır.
- III. Batıdan doğuya doğru gidildikçe yağış miktarı azalır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) II ve III

12. Türkiye’nin nem ve yağış özellikleri ile ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi **yanlıştır**?

4K

- A) Genel olarak yağış rejimi düzensizdir.
- B) Kıyıdan iç kısımlara gidildikçe nem ve yağış miktarı azalır.
- C) Kıyı bölgelerinde mutlak nem oranı yüksektir.
- D) Dağların kıyıya paralel uzandığı yerlerde denize dönük yamaçlarda yağış miktarı fazladır.
- E) Yıl içinde maksimum nem en fazla Karadeniz kıyısındadır.

13.

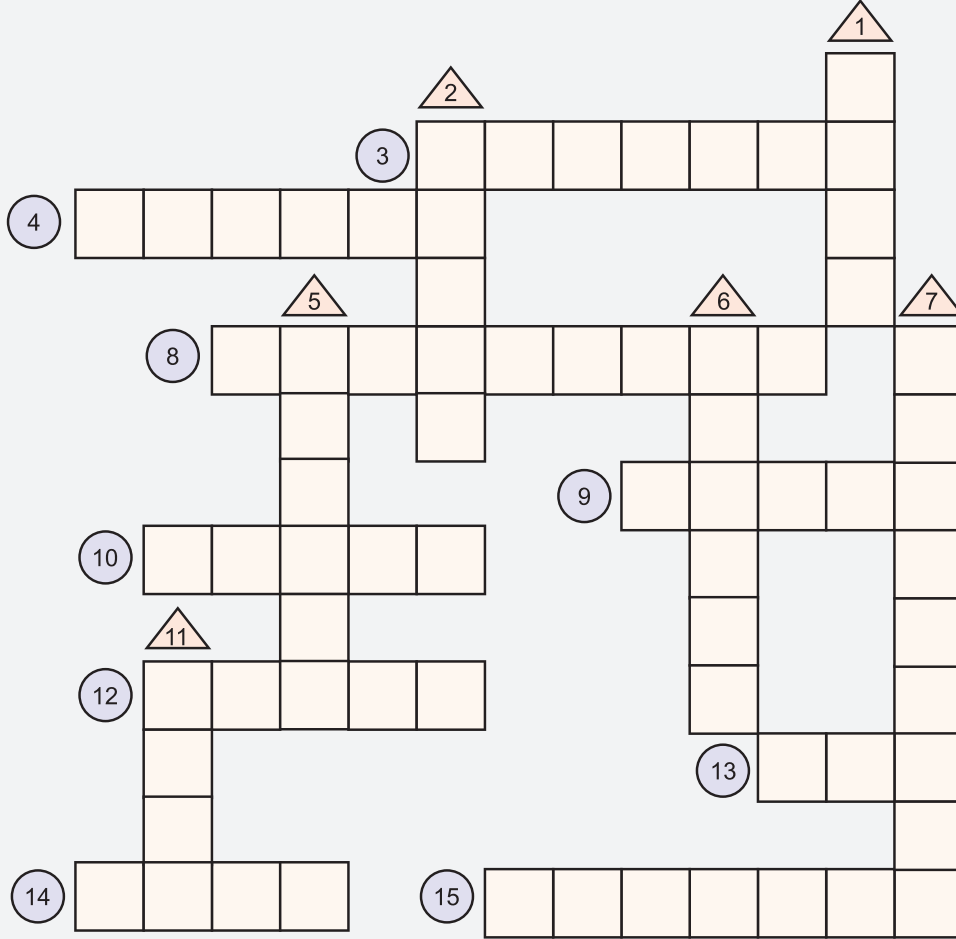
Haritada numaralandırılmış alanların hangilerinde yıllık toplam yağış miktarı daha fazladır?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) II ve IV
- E) III ve IV

Etkinlik-1

Aşağıda verilen bulmacayı doldurunuz.

Soldan Sağa

3. Sert karasal iklimin görüldüğü Kuzey Asya'daki soğuk bölge
4. Sıcaklığın yaklaşık 9-10 ay 0 °C'nin altında olduğu iklim
8. Yıl boyunca sıcak ve yağışlı iklim
9. Sert karasal iklimde görülen uzun boylu ot topluluğu
10. Antarktika'da görülen iklim
12. Mevsimlik devirli rüzgârlara bağlı olarak Güney ve Güneydoğu Asya'da görülen iklim
13. Muson ikliminin görüldüğü, dünyanın en kalabalık ülkelerinden biri
14. Kuzey güney yönlü geniş yer kapladığı için iklim çeşitliliği fazla olan Güney Amerika ülkesi
15. Güney Avrupa'da görülen iklim

Yukarıdan Aşağıya

1. Okyanusal iklimin oluşmasında etkili olan sürekli rüzgâr
2. Ekvator ile çöl arasında görülen subtropikal iklim
5. Çöllerde görülen dikenli bir bitki
6. Yağmur ormanlarının geniş yer kapladığı Güney Amerika'daki havza
7. Türkiye'nin kuzeyinde okyanusal iklime benzeyen iklim türü
11. Kısa boylu ağaç ya da çalılardan oluşan bitki örtüsü

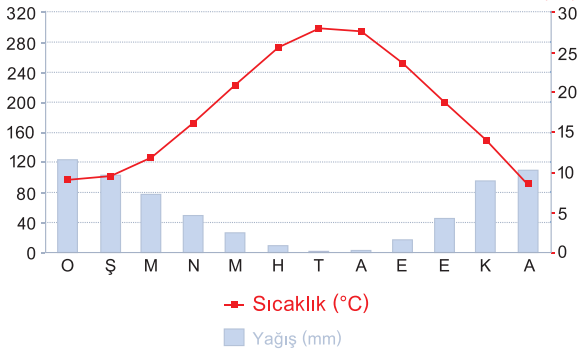
Etkinlik-2

Aşağıdaki haritada numaralanmış merkezlere ait grafikleri eşleştiriniz. Bu grafiklerin bulunduğu merkezlerin iklimini, bitki örtüsünü, en yağışlı mevsimi ve oluşumuna göre yağış türünü yazınız.

Yağış (mm)

Sıcaklık (°C)

Sıcaklık (°C)

Yağış (mm)

İklimi:

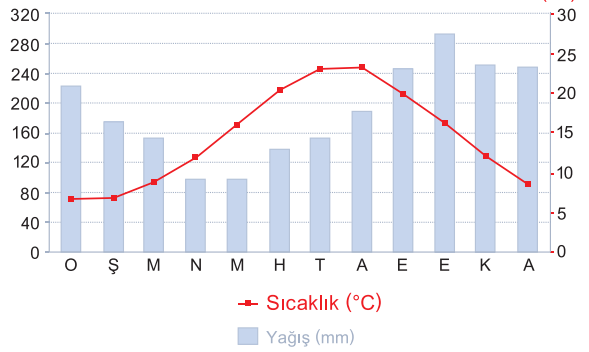
Bitki örtüsü:

En yağışlı mevsimi:

Yağış türü:

Yağış (mm)

Sıcaklık (°C)

Sıcaklık (°C)

Yağış (mm)

İklimi:

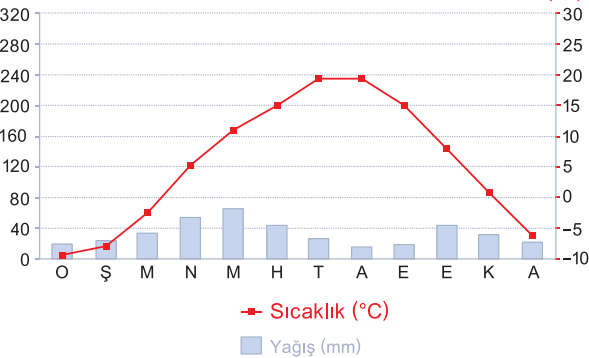
Bitki örtüsü:

En yağışlı mevsimi:

Yağış türü:

Yağış (mm)

Sıcaklık (°C)

Sıcaklık (°C)

Yağış (mm)

İklimi:

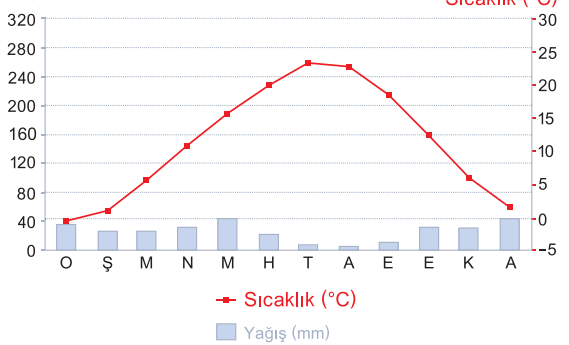
Bitki örtüsü:

En yağışlı mevsimi:

Yağış türü:

Yağış (mm)

Sıcaklık (°C)

Sıcaklık (°C)

Yağış (mm)

İklimi:

Bitki örtüsü:

En yağışlı mevsimi:

Yağış türü:

9. SINIF COĞRAFYA YAZILIYA HAZIRLIK ÇALIŞMALARI - 6

Adı Soyadı:

Sınıfı :

Numarası :

Puan :

1. Yeryüzündeki sıcak iklimleri ve bu iklimlerin doğal bitki örtülerini yazınız.

2. Aşağıda verilen iklimleri kısaca açıklayınız.

Ekvatorial iklim:

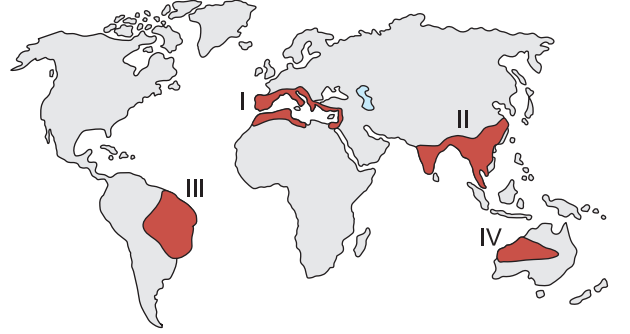
Savan iklimi:

Okyanusal iklim:

Tundra iklimi:

Karasal iklimi:

4. Aşağıdaki haritada numaralandırılan alanlardaki iklimleri yazınız.

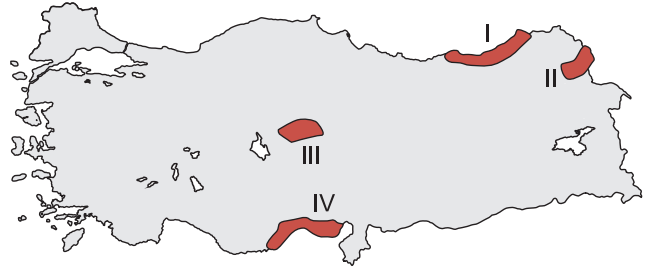
I.

II.

III.

IV.

- 5.

Yukarıdaki haritada numaralandırılan alanlardaki iklimleri yazınız.

I.

II.

III.

IV.

3. Türkiye’de görülen iklimleri ve bu iklimlerin doğal bitki örtülerini yazınız.

Bu ünite de neler öğreneceğiz?

Nüfus sayımlarının amacı ve önemi

Nüfusun yaş, cinsiyet, kır-şehir, eğitim durumu, göç gibi özellikleri

Dünya'da nüfusun sık ve seyrek olduğu yerleri

Dünya'da ve Türkiye'de geçmişten günümüze nüfusun değişimi ve nüfus piramitleri

Nüfus politikaları ve nüfusun ortaya çıkardığı fırsat ve sorunları

Ünite Konu Başlıkları

- Nüfus Sayımları ve Nüfusun Özellikleri
- Nüfusun Yapısal Özellikleri
- Türkiye'de Nüfusun Yapısal Özellikleri
- Dünya'da Nüfusun Dağılışı
- Türkiye'de Nüfusun Dağılışı
- Göçler
- Türkiye'de Yaşanan Göçler
- Nüfus Piramitleri ve Türkiye'nin Nüfus Piramitleri
- Nüfus Politikaları - Nüfusun Ortaya Çıkardığı Fırsatlar ve Sorunlar

Köprü Kurma

- Geçmişten günümüze nüfus sayımlarının neden yapıldığı öğrenilir.
- Ülkelerin geleceklerini planlamada nüfusun etkisi ve önemi kavranır.
- Harita, grafik, ve tablo yardımıyla ülkelerin nüfus özellikleri analiz edilir.
- Geçmişten günümüze nüfus özelliklerinde yaşanan değişimlere bakılarak nüfusun geleceğine yönelik çıkarımlar yapılır.
- Tarihte yaşanan büyük göç hareketleri öğrenilir.
- Günümüzde yaşanan göçlerin; nedenleri ve sonuçları analiz edilerek, düzensiz göçlerin önlenmesine yönelik planlar yapılır.
- Ülkelerin uyguladıkları nüfus politikaları incelenerek, Türkiye'de nüfusla ilgili yapılması gereken çalışmalar değerlendirilir.

1. Aşağıdakilerden hangisi Türkiye'de nüfusun dağılışını etkileyen doğal faktörlerden biri değildir?

- A) Su kaynakları
- B) Sanayi faaliyetleri
- C) İklim koşulları
- D) Yer şekilleri
- E) Toprak yapısı

2. Aşağıdaki Türkiye haritasında bazı yöreler taranarak gösterilmiştir.

Bu alanların ortak özelliği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bitki örtüsünün gür olduğu yerlerdir.
- B) Doğum oranlarının yüksek olduğu yerlerdir.
- C) Nüfus yoğunluğunun az olduğu yerlerdir.
- D) Sanayinin geliştiği yerlerdir.
- E) Yüksek engebeli yerlerdir.

3. I. Bursa
II. Şırnak
III. Aydın
IV. Bingöl

Yukarıda verilen illerimizden hangilerinde doğal nüfus artışı fazla olmasına rağmen gerçek nüfus artışı azdır?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) II ve IV
- E) III ve IV

4. Türkiye Kuzey Yarım Küre'de yer aldığı için dağların güneye dönük yamaçları bakı etkisinden dolayı daha sıcaktır. Bu nedenle Türkiye'de dağların güneyindeki yerleşmeler kuzey yamaçlara göre daha fazladır.

Aşağıda verilenlerden hangisi bu duruma örnek gösterilebilir?

- A) Antalya ve Mersin'de nüfusun yoğun olması
- B) Doğu Anadolu'da kırsal yerleşmelerin dağların güneyinde yoğun olması
- C) Yıldız Dağları'nda nüfus yoğunluğunun az olması
- D) Doğu Karadeniz'in kıyı kesiminde nüfusun fazla olması
- E) Doğu Anadolu'da dağların yüksek kesimlerine yayla yerleşmelerinin kurulması

5.

Haritada koyu renkle gösterilen bölgelerde nüfusun fazla olmasında;

- I. maden çeşidi ve rezervinin fazla olması,
- II. verimli tarım alanlarının bulunması,
- III. sanayi faaliyetlerinin gelişmesi

faktörlerinden hangileri etkili olmuştur?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) II ve III

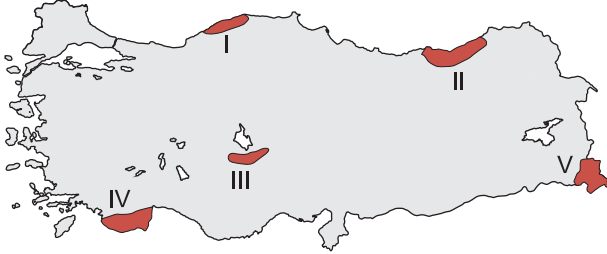
6. Türkiye'de nüfusun dağılışı ile ilgili aşağıda verilen açıklamalardan hangisi yanlıştır?

- A) Alüvyal toprağa sahip verimli alanlarda nüfus yoğundur.
- B) Dağların kıyıya paralel uzandığı yerlerde nüfus kıyı şeridinde toplanmıştır.
- C) Sanayi, ticaret, tarım ve turizmin geliştiği yerlerde nüfus fazladır.
- D) Verimli ovalar ve akarsu boyları yoğun nüfusludur.
- E) Yer şekillerinin engebeli olduğu bölgelerde nüfus yoğunluğu fazladır.

7. Aşağıdakilerin hangisi ülkemizde nüfusun dağılışını daha az etkiler?

- A) Yer şekilleri B) İklim
C) Su kaynakları D) Bitki örtüsü
E) Toprak yapısı

8.

Haritada numaralandırılmış alanların nüfus özellikleri ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I numaralı alanda maden ve sanayi faaliyetleri nedeniyle nüfus fazladır.
B) II numaralı alanda yer şekillerinden dolayı nüfus kıyı şeridinde toplanmıştır.
C) III numaralı alanda yer şekilleri sade olduğu için nüfus yoğunluğu fazladır.
D) IV numaralı alanda yer şekilleri engebeli olduğu için nüfus azdır.
E) V numaralı alanda iklim ve yer şekilleri nedeniyle nüfus yoğunluğu azdır.

9. Türkiye'de iklim koşullarının uygun olduğu alanlar genelde sık nüfuslanmıştır.

Bu duruma;

- I. Taşeli Platosu,
II. Menteşe Yöresi,
III. Çukurova,
IV. Çatalca - Kocaeli

bölgelerinden hangileri örnek gösterilemez?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

10. • Mersin
• İskenderun
• Trabzon
• Samsun

Yukarıda verilen şehirlerde nüfusun fazla olmasında etkili olan ortak özellik aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Göç veren iller olmaları
B) Liman şehirleri olmaları
C) Aynı iklim bölgesinde bulunmaları
D) Jeolojik yapılarının benzer olması
E) Kır nüfusunun fazla olması

11.

Haritada numaralanmış alanlardan hangisinde nüfus yoğunluğunun az olmasının nedeni diğerlerinden farklıdır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

12. Türkiye'de tarım, sanayi, ticaret, liman, turizm gibi etkinliklerden birinin ya da birkaçının geliştiği yerler sık nüfuslanmıştır.

Buna göre açıklamada verilen etkinliklerin tamamı aşağıdaki şehirlerden hangisinde gelişmiştir?

- A) İzmir B) Trabzon C) İzmit
D) Bandırma E) Sinop

Etkinlik-1

Aşağıda verilen konuşmalarda geçen göçlerin türünü altına yazınız.

4. Yüzyılda Asya'dan Avrupa'ya doğru ilerleyen Türk boyları, burada yaşayan Alanlar, Ostrogotlar ve Vizigotlarla karşılaşmışlardır. Bu kavimlerin, Hunların baskısından dolayı batıya göç etmeleri, Avrupa'daki büyük göç hareketini başlatmıştır. Ostrogotlar ve Vizigotlar, batıya doğru ilerleyip Roma topraklarına girmişlerdir. Roma'nın ikiye ayrılmasına neden olan bu hareket, Avrupa'daki diğer toplulukları da etkilemiştir. Her biri, diğerinin baskısından dolayı farklı yönlerde göç eden Vikingler, Germenler, Angıllar, Saksonlar ve Frenkler gibi topluluklar bugünkü Avrupa'nın temellerini atmışlardır.

Avrupalılar tarafından keşfedilen Amerika ve Avustralya'ya Avrupa'dan yoğun bir şekilde göçler yaşanmıştır. Bu kıtaya yerleşen Avrupalılar, buraya köle olarak çok sayıda Afrikalı getirmişlerdir. Böylece dünya tarihinde, kıtalar arasındaki en büyük göç hareketi yaşanmıştır. Avustralya ve Yeni Zelanda'nın Hollanda ve İngilizler tarafından keşfedilmesinden sonra, başta İngilizler olmak üzere bazı Avrupa ülkelerinden bu yerlere de göç etmişlerdir.

Bulgaristan ile Romanya arasında imzalanan antlaşmaya bağlı olarak. 1940 yılında 65 bin Bulgar, Romanya'dan Bulgaristan'a; 110 bin Romen, Bulgaristan'dan Romanya'ya göç etmiştir.

Az gelişmiş ve geri kalmış ülkelerde, bilimsel araştırma ve teknolojik deneyler yapma olanakları sınırlıdır. Teknik elemana ve bilim insanlarına ödenen ücretler azdır. Bu duruma bağlı olarak bilim insanları ve teknik elemanlar, çalışmalarını daha rahat yapabilecekleri ve daha rahat yaşam koşullarına ulaşabilecekleri ülkelere göç etmektedirler.

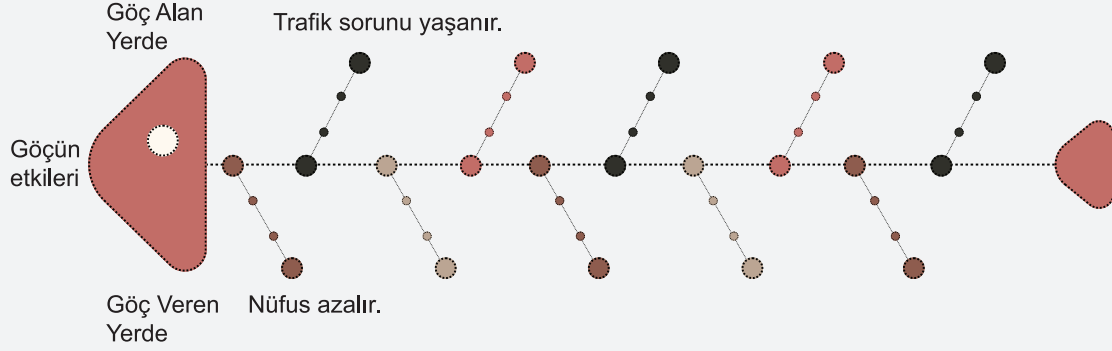
Ülke içindeki siyasi veya etnik çatışmalar, göçün nedenlerinden biridir. Bu tür olaylar, hem ülke içinde hem de ülke dışına doğru göçlere neden olmaktadır. Örneğin Naziler döneminde Almanya'dan çok sayıda Yahudi dünyanın dört bir yanına göç etmiştir. Suriye'deki iç savaştan dolayı çok sayıda insan Türkiye'ye göç etmiştir.

Sanayi Devrimi sürecinde başta İngiltere'ye olmak üzere Avrupa ülkelerindeki sanayi tesislerinde çalışmak amacıyla kırsaldan şehirlere göçler yaşanmıştır. II. Dünya Savaşı'na katılan Almanya, Fransa, Belçika ve Hollanda gibi ülkeler, sınırları içerisinde ortaya çıkan iş gücü açığını kapatmak ve kalkınmalarına hız vermek amacıyla diğer ülkelerden göç almıştır.

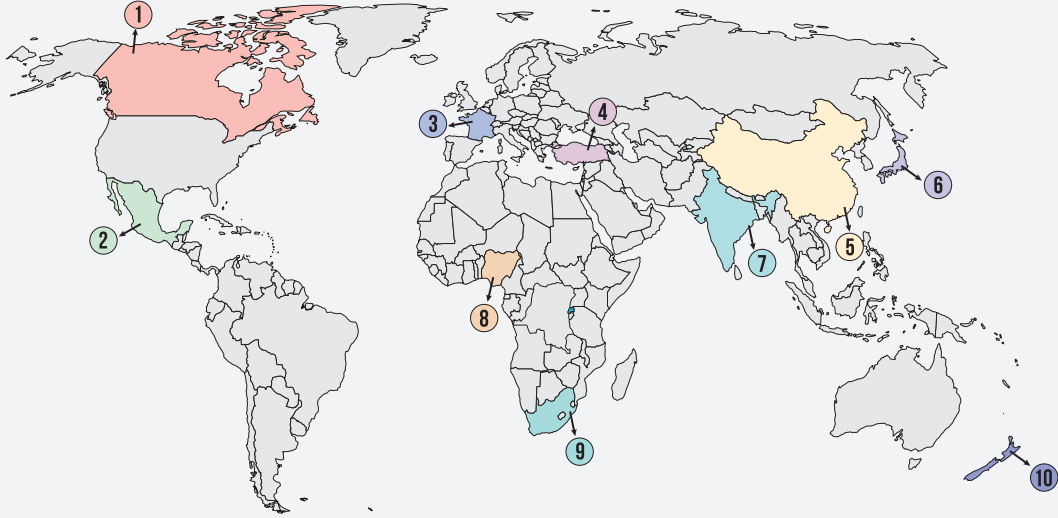
Etkinlik-2

Türkiye'de yaşanan iç göçlere bağlı olarak göç veren ve göç alan yerlerdeki sorunları sınıfta arkadaşlarınızla tartışarak aşağıdaki örnekteki gibi yazınız.

Etkinlik-3

Aşağıdaki haritada numaralandırılarak verilen ülkelerin adlarını ve uyguladıkları nüfus politikalarını örnekteki gibi yazınız. (Ülkelerde uygulanan politikalarını nüfus artış hızını yükseltmeye yönelik ise yükseltme, azaltmaya yönelikse azaltma, nüfusun niteliğini iyileştirmeye yönelikse iyileştirme yazınız.)

01

Kanada

Yükseltme

02

03

04

05

06

07

08

09

10

Bu ünite de neler öğreneceğiz?

Ekonomik faaliyetleri oluşturan unsurları

Ekonomik faaliyetleri etkileyen doğal faktörleri

Ekonomik faaliyetleri etkileyen beşerî faktörleri

Ekonomik faaliyetlerin Dünya'da ve Türkiye'de yoğunlaştığı yerleri

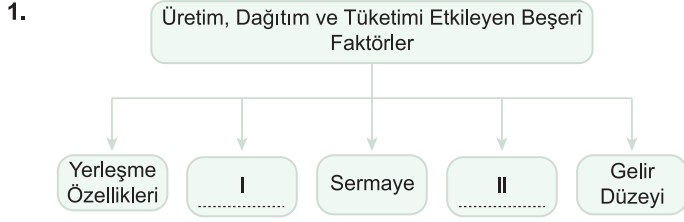
Ünite Konu Başlıkları

- Ekonomik Faaliyetler ve Etkileri

Köprü Kurma

- Finansal planlama ve yönetimi kavrar.
- Ekonomik bilgi ile bireylerin bütçelerini daha etkin bir şekilde yönetmeleri öğretilir.
- Gelir ve giderleri planlayarak birikim yapma ve yatırımları yönlendirmeyi öğrenir.
- Tüketici bilinci artar. Fiyatlar ve piyasa dinamiklerine göre ekonomisini yönetir.
- Kariyer ve iş seçimlerinde ekonomik dengeleri gözetir.
- Girişimcilik ve işletme yönetimlerini deneyimler.
- Pazar analizi yaparak rekabet durumlarını karşılaştırır.

Kavram haritasında numaralandırılarak boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

I	II
A) İklim	İş gücü
B) Yer şekilleri	Teknoloji
C) Nüfus	Toprak
D) Reklam	Moda
E) Su kaynakları	Yükselti

2. Aşağıda verilenlerden hangisi tüketimin üretimi etkilediğine örnek gösterilebilir?

- A) Sıcaklığın yüksek olduğu yerlerde klima satışının fazla olması
- B) İslamiyet'te domuz etinin haram olması nedeniyle Türkiye'de domuz çiftliklerinin çok az olması
- C) Teknolojik gelişmelere bağlı olarak Uzak Doğu'da üretilen elektronik cihazların Dünya'nın her yerine satılması
- D) Televizyonda yayınlanan bir dizideki başrol oyuncusunun giydiği elbisesinin kısa sürede moda olması
- E) Sıcak su kaynaklarının bulunduğu yerlere sağlık amaçlı kaplıcaların yapılması

3. Geçmişten günümüze tüketim miktarını belirleyen en önemli unsur aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tanıtım ve reklam
- B) Moda
- C) Teknolojik gelişmeler
- D) Temel ihtiyaçlar
- E) Eğitim

- A) I B) II C) III D) IV E) V

5. Nüfusun az olduğu alanlarda tüketim de azdır.

Buna göre, aşağıda verilen bölgelerin hangisinde tüketimin diğerlerine göre daha az olması beklenir?

- A) Avustralya'nın iç kesimleri
- B) Kuzey Amerika'nın doğusu
- C) Batı Avrupa
- D) Orta Doğu
- E) Güneydoğu Asya

6. I. İletişim
II. Turizm
III. Ulaşım
IV. Tarım

Yukarıda verilen faaliyetlerden hangileri dağıtım sektörünün gelişmesine daha fazla katkı sağlamıştır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

7. İnsanlar temel ihtiyaçları karşılamak için yeryüzünde özel alanlar oluşturarak üretim yapmaktadır.

Aşağıdakilerden hangisi bu özel alanlarda yapılan faaliyetlerden biri değildir?

- A) Seracılık
B) Besi hayvancılığı
C) Kümes hayvancılığı
D) Kültür balıkçılığı
E) Ormancılık

8. 21. yüzyılda fazla olan nüfusunu doğru kullanan ülkeler üretim merkezi haline gelmiştir.

Haritada numaralandırılan ülkelere hangisi bu duruma örnek gösterilebilir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

9. Üretim, dağıtım ve tüketim faaliyetleri ile ilgili aşağıda verilenlerden hangisi söylenemez?

- A) Yeryüzündeki ilk üretim Sanayi Devrimi ile başlamıştır.
B) Temel gıda maddelerinin üretimi ve tüketimi fazladır.
C) Çabuk bozulmayan sanayi ürünlerinin dağıtımında deniz yolunun kullanılması daha ekonomiktir.
D) İnsanların gelir düzeyi arttıkça tüketim miktarı ve türü değişmektedir.
E) Teknolojik gelişmeler üretim, dağıtım ve tüketimin artmasını olumlu etkilemiştir.

10. Türkiye'de çay fabrikalarının tamamına yakını Doğu Karadeniz kıyısına kurulmuştur.

Buna göre bu fabrikalarının yer seçiminde öncelikli olarak aşağıdakilerden hangisine dikkat edilmiştir?

- A) Ham maddeye yakınlık
B) Enerji temininin kolay olması
C) İş gücünün fazla olması
D) Tüketim merkezlerine yakınlık
E) Toprak verimliliği yüksek olması

11. Bitki örtüsünün orman olduğu ülkelerde kereste, mobilya, kağıt gibi orman ürünleri sanayisi gelişmektedir.

Buna göre sözü edilen sanayi kollarının haritada numaralanmış alanlardan hangisinde gelişmesi daha zordur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

12. I. Avustralya
II. Kanada
III. Nijer
IV. Bangladeş

Yukarıda verilen ülkelere hangileri ekonomisinde tarım faaliyetlerinin payı daha yüksektir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

9. SINIF COĞRAFYA YAZILIYA HAZIRLIK ÇALIŞMALARI - 9

Adı Soyadı:

Sınıfı :

Numarası :

Puan :

1. Ekonomik faaliyetleri oluşturan üretim, dağıtım ve tüketim kavramlarını açıklayınız.

2. Ekonomik faaliyetleri etkileyen doğal faktörlerden 5 tanesini yazınız.

3. Ekonomik faaliyetleri etkileyen beşeri faktörlerden 5 tanesini yazınız.

4. Teknolojik gelişmelerin üretim, dağıtım ve tüketime olan etkilerini örnek vererek açıklayınız.

5. İklim koşullarının ekonomik faaliyetlere etkisini örnek vererek açıklayınız.

6. Aşağıdaki haritada ekonomik faaliyetlerin yoğun olduğu yerleri çizerek gösteriniz.

Bu ünite neler öğreneceğiz?

Tehlike, afet, risk gibi kavramları

Afetlerin oluşumu ve sınıflandırılması

Afet yönetimi

Afetlerden korunma yöntemleri

Ünite Konu Başlıkları

- Afetlerin Oluşumu ve Sınıflandırılması
- Türkiye'de Afetler
- Afet Yönetimi ve Afetlerden Korunma

Köprü Kurma

- Tehlike, afet ve sürdürülebilir çevre kavramlarının önemini anlar.
- Afetlerin hangi bölgelerde olabileceğine yönelik çıkarımlar yaparak risk alanlarını tanımlar.
- Afetlerin olası etkilerini ve bu etkilerle başa çıkma yolları öğrenilir. Afetlere karşı önceden hazırlıklı olunur.
- Coğrafi bilgi sistemleri ile afetlere hızlı ve doğru müdahale etmesini öğrenir.
- Doğal çevrenin özellikleri tespit edilerek, meydana gelme riski yüksek afetlere karşı önlemler alınır.
- Doğal kaynakların sınırlı olduğu bilinir ve bu kaynakların sürdürülebilir kullanımına önem verilir.

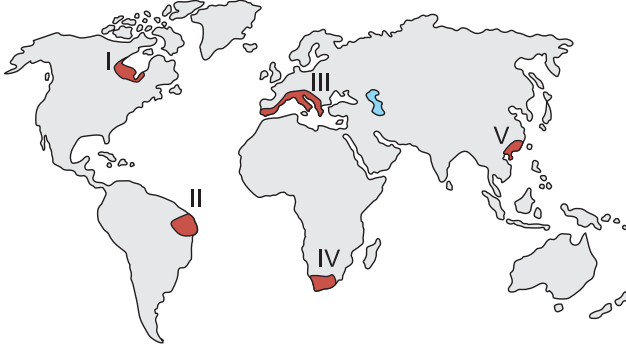

1. • Heyelan
• Kaya düşmesi
• Çığ

Yukarıda verilen doğal afetlerin ortak özelliği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Eğimin fazla olduğu yerlerde görülmesi
B) Bitki örtüsünün gür olduğu yerlerde görülmesi
C) Jeolojik kökenli doğal afet olmaları
D) Yerleşmelere uzak bölgelerde görülmesi
E) Az gelişmiş ülkelerde görülmesi

2. Orman yangınları yaz kuraklığının belirgin olduğu iklim bölgelerinde daha sık yaşanmaktadır.

Buna göre haritada numaralandırılan alanların hangisinde ocak ayında orman yangını riski daha yüksektir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

3. Aşağıda verilen afetler, oluşum kökenlerine göre ikiye gruplandırıldığında hangisi dışarıda kalır?

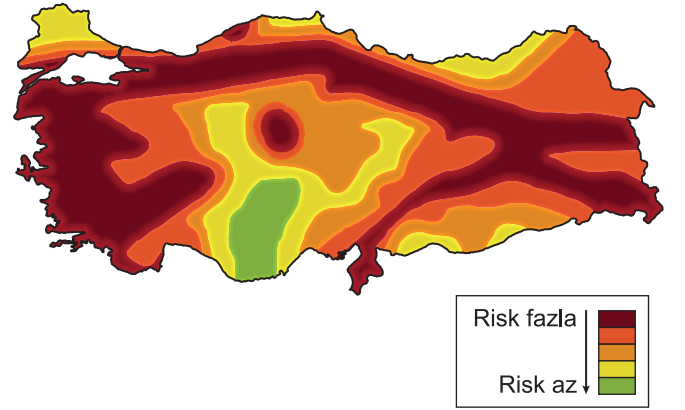
- A) Deprem
B) Volkanik patlama
C) Kasırga
D) Sel ve taşkınlar
E) Salgın hastalıklar

4. Doğal afetlerin oluşumunu ve etkisini jeolojik ve jeomorfolojik yapı, litolojik özellikler ile iklimik unsurlar etkilemektedir.

Bu unsurların tamamı aşağıdaki afetlerden hangisinin oluşmasına neden olmaktadır?

- A) Deprem B) Volkanizma
C) Kasırga D) Kuraklık
E) Heyelan

5.

Haritada dağılışı verilen doğal afet aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Heyelan B) Deprem C) Kasırga
D) Çığ E) Kuraklık

6. I. Afrika'nın Sahel Bölgesi'nde yaşanan kuraklık
II. Japonya'nın Thoku Bölgesi'nde meydana gelen tsunami
III. Orta Çağ'da Avrupa'da görülen veba salgını
IV. Çin'de başlayan ve kısa sürede tüm dünyayı etkileyen Covid - 19 virüsü

Yukarıda verilenlerden hangileri biyolojik afetler içinde yer alır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

7. BASINDAN

1935 yılında İşçi Bayramı Kasırgası sonucunda 405 kişi hayatını kaybetti. Tropikal bölgede etkili olan bu kasırganın saatteki hızı 300 km olarak kaydedildi. Geçtiği güzergâhta yaklaşık 65 km genişliğinde bir alanda hasara yol açtı.

Haberde sözü edilen afet türü aşağıdaki bölgelerden hangisinde görülmez?

- A) ABD'nin güneydoğusu
- B) Afrika'nın doğusu
- C) Avrupa'nın güneyi
- D) Endonezya adaları
- E) Karayip Denizi çevresi

8. I. Ağrı Dağı'nda çığ düşmesi sonucunda iki dağcının kar altında kalması
- II. Bulgaristan'da baraj kapakları açılınca Meriç Nehri'nin taşması sonucunda tarım alanların su altında kalması
- III. Japonya'da 2011 yılında yaşanan tsunami sebebiyle yaklaşık 15.000 kişinin hayatını kaybetmesi
- IV. 2008 yılında Myanmar'da gerçekleşen Nargis Kasırgası'nda 80.000 kişinin hayatını kaybetmesi
- V. 27 Ağustos 1889'da Krakatoa Yanardağı'nın patlaması sonucu Endonezya'da binlerce kişinin evsiz kalması

Yukarıda verilen afetlerden hangilerinin oluşumunda jeolojik yapı etkili olmuştur?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve IV
- D) III ve V
- E) IV ve V

9. I. Sel ve taşkınlar
- II. Deprem
- III. Volkanizma
- IV. Erozyon

Yukarıda verilen doğal afetlerden hangilerinin oluşumunda insan faktörü etkili değildir?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) II ve IV
- E) III ve IV

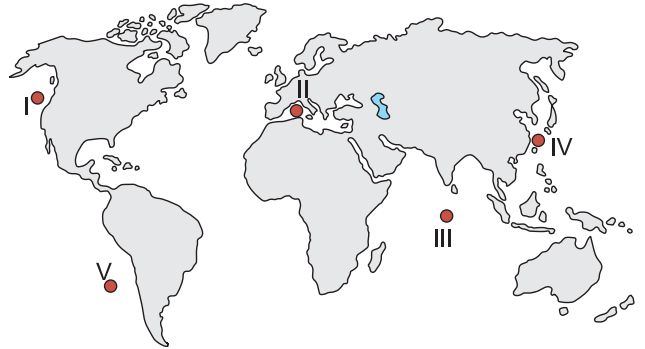
10. Aşağıda bazı doğal afetlerle ilgili bilgiler verilmiştir.

- Hindistan'da meydana gelen sel felaketinde 350 kişi yaşamını yitirmiştir.
- Dünya genelinde 2023'te meydana gelen afetler, 70 milyar dolar civarında zarara yol açmıştır.
- Endonezya'daki deprem sonucunda bir çok ev yıkılmıştır.

Bu bilgilere bakılarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Doğal afetler can ve mal kaybına yol açmaktadır.
- B) Hindistan'daki afet meteorolojik kökenlidir.
- C) Endonezya'da jeolojik kökenli afet yaşanmıştır.
- D) 2023 yılındaki afetlerin açtığı zararlar diğer yıllara göre daha fazladır.
- E) Doğal afetlerin oluşumları farklılık gösterir.

11. Deniz tabanında meydana gelen deprem sonucunda kıyıda oluşan dev dalgalara tsunami adı verilir. Tsunami kenar denizlerde ya da okyanus kıyılarında iç denizlere göre daha etkili olmaktadır.

Buna göre haritada numaralandırılmış alanların hangisinde meydana gelebilecek tsunaminin etkisinin daha az olması beklenir?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

12. Aşağıdaki afetlerden hangisi iklimik kökenlidir?

- A) Tsunami
- B) Heyelan
- C) Volkanizma
- D) Kuraklık
- E) Nükleer Patlama

9. SINIF COĞRAFYA YAZILIYA HAZIRLIK ÇALIŞMALARI - 10

Adı Soyadı:

Sınıfı :

Numarası :

Puan :

1. Jeolojik ve iklimatik afetleri yazınız.

2. Heyelanın nedenlerini yazınız.

3. Depremi neden olduğu can ve mal kaybını azaltmak için depremden önce yapılması gerekenler nelerdir? Yazınız.

4. Türkiye'deki deprem kuşaklarını yazınız.

5. Erozyondan korunmak için yapılması gerekenleri yazınız.

6. Aşağıda verilen afetlerin Türkiye görülme riskinin yüksek olduğu illerden iki tanesini yazınız.

Deprem

Heyelan

Orman yangınları

Erozyon

Sel ve taşkın

Çığ

 Bu ünite neler öğreneceğiz?

Bölge kavramının anlamı ve önemi

Bölgelerin sınıflandırılması

Bölge sınıflandırılmasında kullanılan kriterler

Bölgelerin sınırlarının özellikleri

Bölge sınıflandırılmasının coğrafyada kullanılması

 Ünite Konu Başlıkları

Bölge Kavramı ve Çeşitleri

Bölge Sınırları

 Köprü Kurma

Bulunduğu bölgenin fiziksel ve beşerî özelliklerini öğrenerek diğer bölgeler ile karşılaştırır, analiz ve araştırma yapar.

Yerel, bölgesel ve küresel boyutta bölgeleri sınıflandırarak karşılaştırma yapar.

Bölgesel kalkınma planlarının oluşturulmasında kullanılan kritik özellikleri öğrenir.

Planlamalar ile doğal kaynakların etkili ve verimli şekilde kullanılması sağlanır.

Doğal afet bölgeleri oluşturulmasını, kriz ve afet yönetimini anlar.

Kültürel ve çevresel farkındalığı artır.

Etkinlik-1

Aşağıda numaralanmış haritalarla ilgili soruları cevaplandırınız.

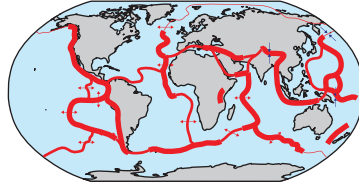
1

Gap Kapsamında Bulunan İller Haritası

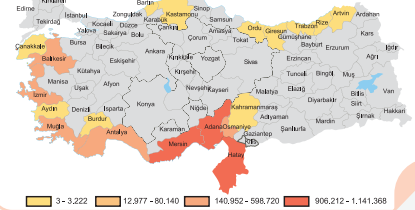
2

Dünya Deprem Haritası

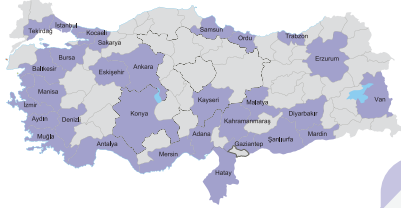
3

Turuncgiller Üretim Haritası

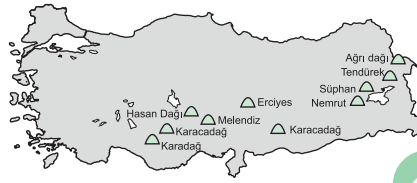
4

Türkiye'deki Büyükşehirler Haritası

5

Türkiye'deki Volkanik Dağlar Haritası

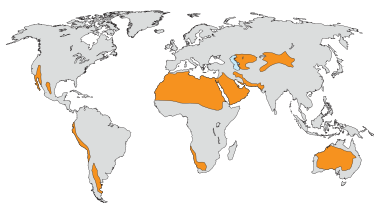
6

Türkiye'deki Kara Yollarının Oluşturduğu Bölgeler

7

Dünya'daki Çöller Haritası

8

Türkiye'deki Maki Bitki Örtüsü Haritası

Kaç numaralı haritalar doğal şekilsel bölgeler içinde yer alır.

Kaç numaralı haritalar beşeri şekilsel bölgeler içinde yer alır.

Kaç numaralı haritalar işlevsel bölgeler içinde yer alır.

Kaç numaralı haritalarla gösterilen bölgelerin sınırı kısa sürede değişir.

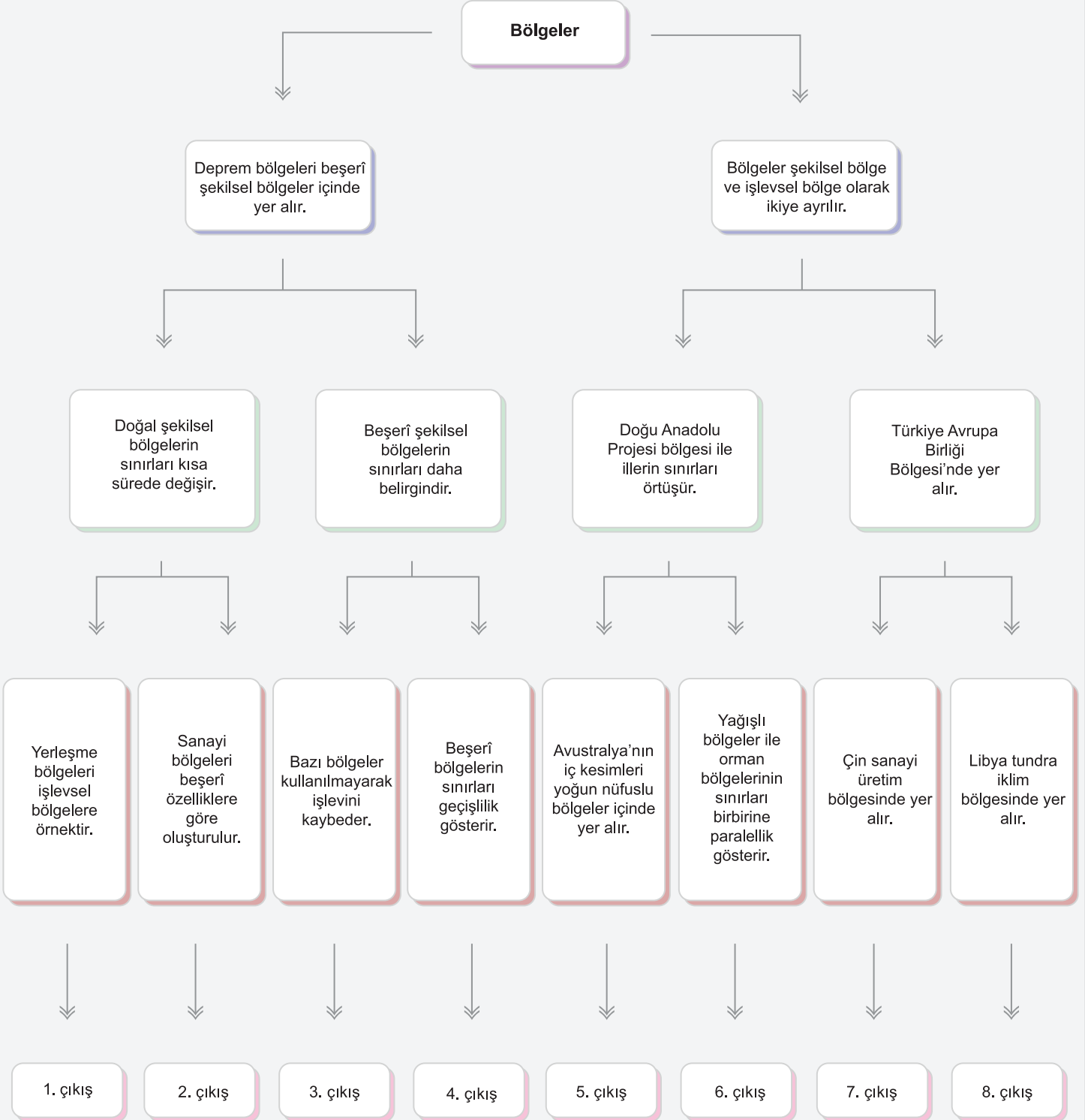
Kaç numaralı haritalarla gösterilen bölgelerin sınırı uzun sürede değişir.

Kaç numaralı haritalarla gösterilen bölgelerin sınırı Akdeniz iklim bölgesinin sınırları ile çakışır.

Etkinlik-2

Bölge kavramı ile ilgili aşağıda verilen yargılardan doğru olanı takip edildiğinde kaç numaralı çıkışa ulaşılır.

1. Bölge kavramı ve sınıflandırması ile ilgili;

- I. Doğal özelliklere göre oluşturulan bölgelerin sınırları tam belirgin değildir, geçiş özelliği taşır.
- II. Beşerî özelliklere göre yapılan bölge sınıflandırmalarının sınırları doğal bölgelere göre daha çabuk değişir.
- III. Yeryüzündeki herhangi bir yer birden fazla bölge içinde yer alabilir.

yargılarından hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

2. Aşağıda verilen bölge sınıflandırmalarından hangisinin sınırları Türkiye'nin il sınırları ile tam örtüşür?

- A) Karasal iklim bölgesi
B) Akdeniz orman bölgesi
C) Güneydoğu Anadolu Projesi bölgesi
D) Doğu Anadolu volkanik bölgesi
E) Kuzey Anadolu deprem bölgesi

3. I. Kurak bölgeler
II. Akdeniz iklim bölgesi
III. Tundra bölgesi
IV. Maki bölgesi

Yukarıda verilen bölge sınıflandırmalarından hangilerinin sınırları birbirine daha fazla benzer?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

4. Siyasi bölgeleri gösteren haritalara bakıldığında siyasi bölge sınırlarının ülke sınırlarını takip ettiği görülecektir.

Aşağıdaki bölgelerden hangisinin sınırı bu duruma örnek gösterilemez?

- A) Şangay İşbirliği Örgütü bölgesi
B) Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü bölgesi
C) Kuzey Atlantik Antlaşması Örgütü bölgesi
D) Kuzey Amerika Serbest Ticaret Antlaşması Örgütü bölgesi
E) Ekvatorial yağmur ormanları bölgesi

5. Aşağıda bazı bölge sınırlarının zaman içindeki değişimi karşılaştırılarak işaretlenmiştir.

	Bölge Türü	Sınırlarının değişmesi kısa sürede olur.	Sınırlarının değişmesi uzun sürede olur.
I.	Toros Dağları Bölgesi		☒
II.	Akdeniz İklim Bölgesi		☒
III.	Kocaeli Sanayi Bölgesi	☒	
IV.	Kış Turizm Bölgesi		☒
V.	Avrupa Birliği Bölgesi	☒	

Buna göre numaralanmış işaretlemelerden hangisinde hata yapılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

6. Aşağıda çeşitli ölçütlere göre oluşturulmuş bölgelerden hangilerinin sınırları büyük ölçüde örtüşür?

- A) Çay bölgesi - Plato bölgesi
- B) Dağlık bölge - Sel bölgesi
- C) Çöl bölgesi – Petrol bölgesi
- D) Sanayi bölgesi - Ilıman iklim bölgesi
- E) Avrupa Birliği bölgesi – Euro kullanan ülkeler bölgesi

7. Bölge sınırları, bölgeyi oluşturma amacı ve ölçütlerine göre değişiklik gösterebilir.

Sınırlardaki bu değişiklik;

- I. savan iklim bölgesi,
- II. kuru tarım bölgesi,
- III. ticaret bölgesi,
- IV. deprem bölgesi

türlerinin hangilerinde daha kısa sürede gerçekleşebilir?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) II ve IV
- E) III ve IV

8. Bölgeler oluşturulurken karşılaşılan en büyük zorluk, bölgelerin sınırlarının belirlenmesidir. Bu durumun en önemli nedeni bölge oluşturmada kriter olarak belirlenen doğal ya da beşerî unsur ve özelliklerin çoğu kez keskin sınırlar oluşturmamasıdır.

Buna göre aşağıdaki bölgelerden hangisinin sınırları daha belirgindir?

- A) Avrupa ovalık bölgesi
- B) Hindistan eyalet bölgeleri
- C) Nepal dağlık bölgesi
- D) İzlanda jeotermal bölgesi
- E) Brezilya yağışlı bölgesi

9. Dünya üzerinde sahip olduğu özellikler bakımından benzerlik gösteren alanlar, çeşitli kriterlere göre sınıflandırılarak şekilsel ve işlevsel bölge olarak iki genel başlık altında incelenmektedir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi işlevsel bölge sınıflandırmasına örnek gösterilebilir?

- A) Rusya'daki orman bölgeleri
- B) Türkiye'deki deprem bölgeleri
- C) Almanya'daki bir otomobil firmasının dağıtım bölgeleri
- D) Avustralya'daki çöl bölgeleri
- E) Şili'deki dağlık bölgeler

10. Aşağıda Avrupa Birliği'ne üye ülkeler haritası verilmiştir.

Haritada gösterilen bölge sınıflandırılması ile ilgili;

- I. Avrupa Birliği sınırı ile ülke sınırları örtüşmektedir.
- II. Bu bölgenin sınırları zaman içinde değişebilir.
- III. Haritadaki bölge sınırları doğal unsurlara göre belirlenmiştir.

yargılarından hangileri doğru olur?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III